

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusei met 2.50
KELEIVIS
436 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
436 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

NR. 27 SO. BOSTON, MASS., 1967 LIEPOS - JULY 5 63 - TIEJI METAI
"Keleivio" telefonas AN 8-3071 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 12 centų

Lietuvių menas ir rusų melas pasaulinėje parodoje

Melą spaudos konferencijoje ir Kanados spaudoje. Gera meninė programa. Himnas išgąsdino. Melų atitaisy- mas Kanados spaudoje.

Jau rašėme apie Tarptau- tinės parodos Montrealyje sovietų paviljone surengtą "Lietuvių dieną". Čia turime kiek plačiau tai paliesti.

Dienos tikslas — parody- ti, kaip klesti ir kaip laimin- gos yra tautos, esančios so- vietų globoje. Tas melas bu- vo visur skelbiamas.

Sukviestoje spaudos kon- ferencijoje visai pūtė į a- kis miglą pats ministro pir- mininko pavaduotojas K. Kairys ir kiti.

Kaip "aiškino" duotus klausimus, rodo šie pavyz- džiai.

I klausimą, kodėl uždaro- mos bažnyčios ir paverčiamos į sandėlius, atsakė, kad pagal konstituciją Lietuvoj religija turi laisvę. Bažny- čios uždaromos tik ten, kur jos nereikalingos, ir paver- čiamos muziejais.

Kodėl iš čia neįsileidžia- ma spauda į Lietuvą? I tai buvo atsakyta: Yra visokios spaudos. Blogą įtaką daran- čios spaudos neįsileidžia.

Kodėl neleidžiama nuy- kus į Lietuvą aplankyti savo tėviškių? Atsakė: Ir kitos valstybės ne visur leidžia lankytis.

I klausimą, ar Lietuvoje buvo tautos atsiklausimas, kokios tvarkos nori Lietuvos žmonės, buvo atsakyta, kad buvo 1940 m. renkant seimą.

Kodėl neleidžiama iš Lie- tuvos laisvai išvažiuoti? At- sakė: Visi gali laisvai išva- žiuoti ir visi turi pakanka- mai pinigų toms išlaidoms.

Tų pavyzdžių pakaks tam, kad suprastume, kaip tiek aukšti pareigūnai per akis melavo.

Melavo jie ir Kanados spaudoj, liaupsindami Lie- tuvos laimėjimus, įvedus so- vietinę tvarką.

Birželio 23 d. oficialiai Lietuvos dieną atidarė ru- sas, pėviljono vyr. komisa- ras. Jo kalba buvo išversta į anglų ir prancūzų kalbas. Lietuviškai trumpai prabilo K. Kairys jau atidarymo ga- le.

Programa buvo labai ge- ra. Ją atliko styginis kvar- tetas (E. Paulauskas, K. Ka- linauskaitė, R. Kalinauskas ir J. Fledžinskas), Lietuvos ansamblio šokėjų ir instru- mentalistų grupė ir solistai dainininkai E. Saulevičiūtė ir V. Daunoras. Kai V. Dau- noras baigė "Lietuva bran- gi" dainuoti, publika šaukė klykė, aistringai plodama.

Kai programa buvo baig- ta, publika sustojo ir pradė- jo giedoti "Lietuva, tėvyne mūsų". Seimininkai sumišo ir netuojo susigriebė, ką da- ryti. Pagaliau paleido gar- sintuvus, liepė liaudies mu- zikantams kelti triukšmą. Bet, aišku, publiškai tuo ne- galėjo sutrukdyti himno pa- baigti.

Po koncerto buvo svečių priėmimas Vytauto klube. Iš čia programos dalyviai tuoj buvo išvežti, ir su jais nebuvo galima pasikalbėti.

Negalima buvo pasikal- bėti ir su kitais iš Lietuvos atvažiuavusiais. Kai tik sek- liai pastebėdavo kalbant su "nepageidaujamu" asme- niu, tuoj ateidavo ir iškvies- davo tokį su kažkuo ten ki- tu pasikalbėti.

Vytauto klube kalbėjo ir kun. F. Jucevičius, šv. Kazi- miero parapijos klebonas. Jis sakė, kad bendradarbia- vimas galėtų būti įmanomas, jei būtų einama meilės ir laisvės keliu, jei bažnyčiai būtų duota laisvė, bet jai tai niekas neatsakė. Kun. Juce- vičius kvietė programos da- lyvius suruošti koncertą jo parapijos salėje, bet jiems tai nebuvo leista.

Kad nors kiek būtų iš- skaidyti komunistų pak- skeisti melai apie Lietuvą, Montreal Star laikraštis bu- vo išspausdintas laisvųjų lietuvių laisvajame pasauly apmokėtas atsisaukimas. Ja- me sakoma, kad Lietuva į Sovietų Sąjungą buvo įjung- ta prievarta, Stalinui su Hit- leriu prieš tai susitarus; kad Lietuva šiandien yra Sovie- tų S-gos kolonija; kad Lietu- vos jaunoji karta stovi rezis- tencijos fronte prieš sovietų pastangas sunaikinti lietu- vių tautą.

Atsisaukime reiškiamas tautiečiams pavergtoj Lietu- vų pasididžiavimas jų kū- rybiniais laimėjimais, pro- testuojama prieš sovietų su- ruoštą spektaklį pavergimo iškilnių, kuriose pavergtie- ji lietuviai yra verčiami at- rodyti dėkingi savo paverge- jams; pasižadama sustiprin- ti savo veiklą laisvajame pa- sauly, skatinant Lietuvos laisvės reikalą; reikalauja- ma, kad Pabaltijo valstybių klausimas būtų iškeltas J. Tautose.

Šis protestas, sakoma at- sisaukime, reiškiamas bro- lių ir sesių okupuotoj Lietu- voje vardu, kadangi jų bur- nos užčiauptos ir jie negali kalbėti per kalėjimo sienas.

Nuosaukus civilinių teisių vadas Roy Wilkins ramiai dirba savo įstaigoje New Yorke, net ir gavęs žinią, kad Revoliucinės veiklos sąjūdžio (RAM) narių grupė ruošia pasikėsinimą į jo g.vybę. Penkiolika to sąjūdžio narių suimta. Pas juos rastieji ginklai matomi paveikslo kairėje pusėj.

Pietų Vietname 17 kandidatų

Rugpjūčio 3 d. P. Vietna- mas rinko savo prezidentą. Kandidatų yra net 17. Savo kandidatūras statė ir dabar- tinis prezidentas gen. Ngu- yen Van Thieu, ir min. pirm. vicemarsalas Nguyen Ky. bet kadangi tas būtų įnešę nevieningumo karių tarpe, tai galų gale Ky sutiko kan- didatuoti viceprezidento vieton.

Antras įžymus kariškas kandidatas yra gen. Duong Van Minh. Atrodo, kad kitiems lai- mėti bus daug sunkiau.

Anglijos karalienė Kanadoje

Šiuo metu Anglijos kara- lienė Elzbieta II vieši Kana- doje, kur ji atvyko į Kana- dos 100 metų iškimes. Par- lemento posėdyje ji kvietė ka- nadiečius vienybėn, kalbėjo angliškai ir prancūziškai, tuo norėdama geriau patik- ti prancūzams, kurie pasku- tiniuoju metu vis labiau šiausi, ir vis daugiau bal- sų kyla, kad prancūziškoji Quebeco provincija atsi- skirtų nuo Kanados.

Ta proga karalienė aplan- kė ir pasaulinę parodą.

Keturios šventės tik pirmadieniais

Kongreso komitetas prad-ės viešą apklausinėjimą 4 švenčių šventimo pirmadie- niais reikalu. Tos šventės y- ra Mirusiųjų atminimo, Ne- priklausomybės paskelbimo, Washingtono gimimo ir Ve- teranų. Dabar jos švenčiamos tą dieną, kad išpuola, o siūloma jas švęsti pirmą pirmadienį po tos dienos, kada išpuola.

Hong Konge lėktuvo nelamėje 21 auka

I Hong Kongo uostą nu- krito sprausminis lėktuvas, kuriame skrido 80 keleivių, iš jų 59 amerikiečiai. Žuvo 21 asmuo.

Lėktuvas nukrito leidsa- masis labai audringam ore.

Keliuose jau žuvo 341 žmogus

Per praeitą savaitę iki pirmadienio ryto keliuose jau žuvo 341 žmogus. Be to, nuskendo 64. Lėktuvų nelai- mėsė žuvo 33 ir dėl įvairių kitų nelaimių 35. tai iš viso 473.

O kiek dar žuvo per pir- madienį ir antradienį, suži- nosime vėliau.

Pagrobė buvusį Kongo premjerą

Buvęs Kongo premjeras Čombė gyvena Ispanijoje. Konge jis laikomas Belgijos (Kongo buvo Belgijos kolo- nija) tarnu ir todėl nuteistas už akių mirti.

Praeitą penktadienį jis kelių baltųjų draugijų skri- do į Romą, bet pakelėje bu- vo pagrobtas ir nuvežtas į Alžeriją, kuri, aišku, jį iš- duos Kongui.

Taigi, pastaraisiais laikais atsiranda ir oro piratų, ku- rie pagrobia lėktuvus ir jiem reikalingus asmenis.

Studentai nerimsta P. Korėjoje

Pietų Korėjos sostinėje studentai rengė demonstra- cijas, protestuodami dėl, e- są, suklastotų rinkimų, ku- riuos laimėjo prezidento Parko demokratų partija. Suimta 150 studentų.

Prezidentas įsakė suma- žinti pieno gaminių impor- tą. Per metus negalės būti į- vežta ne daugiau 1 bil. 11 mil. svarų pieno.

46 valstybės pasirašė mui- tų sumažinimo sutartį.

Prezidentas pasirašė įsta- tymą, kuriuo 4 metams pra- tęsiama privaloma karo prievolė.

JAV lėktuvai bombardu- vo MIG stovyklą netoli Ha- noi.

Kosyginas jau grįžo į Maskvą

Sovietų Sąjungos premje- ras Kosyginas iš New Yorke jau grįžo į Maskvą. Pakelė- je jis aplankė Kubos dikta- torių Castro ir Prancūzijos prezidentą de Gaulle, su ku- riuo jis buvo pasimatęs ir vykdamas į Jungtinių Tautų posėdžius New Yorke.

Šiuo metu Maskvoje yra Prancūzijos premjeras Pom- pidou ir užsienio reikalų ministeris Maurice de Mur- ville.

Sovietų Sąjunga ir Pran- cūzija nori suderinti savo planus arabų valstybėms at- statyti.

\$600,000 nuostolių per dieną

Tiek nuostolių turi Egip- tas dėl Suezio kanalo užda- rymo, bet jis nežada jo at- daryti tol, kol Izraelio kari- ai nepasitrauks nuo jo.

Kanalas yra 100 mylių il- gio. Egipto biudžetą jo pa- jamos sudaro didžiausią su- mą. Tik antrojo vietoj yra pa- Egiptas ir turistų, kurie per jamos už medvilnę. Neteko metus atveždavo \$10 mil.

Kanale yra paskandinti 5 laivai, kurie trukdo kitiems praplaukti.

Šiuo metu kanale yra 8 valstybių 15 laivų, kurie ne- susepjo išplaukti.

Vainikavimo švente 71,000 kiaulių

Antradienį buvo Tongos karaliaus vainikavimas. Tai šventei buvo paskersta 71,000 kiaulių.

Tonga yra Ramiajame vandenyne. Tai 200 salelių, užimančių 256 kv. mylias, karalystė, kur gyvena apie 72,000 gyventojų. Ji yra Britanijos globoje. Jos kara- lius Taufa Ahau Tupou IV yra 42 metų, 6 pėdų 2 colių aukščio, sveria apie 300 sva- rų.

Prie Nilo šaudosi, o New Yorke balsuoja rezoliucijas

Prie Suezio kanalo buvo susištudymų. Jungt. Tautos sprendžiama, kokį nutarimą priimti arabų-žydų karo reikalu ir kaip jį įvykdyti.

Praeitą šeštadienį ir sek- madienį arabai su žydais šaudėsi prie Suezio kanalo. Kas pirmasis pradėjo, nesu- paisysi, nes tokiais atvejais vis vieni kitus kaltina.

O Jungtinėse Tautose, il- giau nei dvi savaites įvairių valstybių atstovai aušinę burnas, pirmadienį balsuo- ja rezoliuciją Izraelio-arabų karo reikalui. Balsavimo re- zultatų dar negalime pra- nešti.

Rezoliucijų yra pasiūlyta Sovietų Sąjungos, JAV, Al- banijos, Pietų Amerikos valstybių ir Jugoslavijos su kitomis vadinamomis neut- raliomis valstybėmis.

Rezoliucija turi gauti du trečdaliu balsų. Po ilgų pa- sitarimų aiškėja, kad tik pa- skutinės dvi rezoliucijos te- gali varžytis ir tikėtis gauti tiek balsų, kiek reikia. Bet ir dėl jų yra pagrindo abejo- ti.

Jugoslavija su 16 kitų valstybių savo rezoliucijoj kalba, kad Izraelis tuoj turi pasitraukti į prieškarines sienas ir ragina visas valsty- bes teikti pagalbą JT gene- raliniam sekretoriui vyk- dant tą rezoliuciją.

Pietų Amerikos valstybių rezoliucija taip pat reika- lauja, kad Izraelis atitrauk- tų savo kariuomenę iš oku- puotų arabų žemių, bet ara- bų valstybės turi atsisakyti karo padėties su Izraeliu ir jį pripažinti. Joje patviri- namas pageidavimas, kad Jeruzalės miestas būtų val- domas tarptautinės organi- zacijos, kad Saugumo Tary- ba garantuotų laisvą susisie- kimą tarptautiniais vande- nimis (t. y. Suezio kanalu ir Raudonąja jūra), o taip pat demilitarizuota zona būtų tarp abiejų šalių.

Už šią rezoliuciją žada balsuoti JAV su Britanija, o Sovietų Sąjunga ir Pran- cūzija palaiko Jugoslavijos rezoliuciją.

Izraelio užsienio reikalų ministras sako, kad, prie- mus Jugoslavijos rezoluci- ją, būtų sudarytos sąlygos vėl karo veiksmams prasidė- ti. Kiti būkštuoja, kad, prie- mus tą rezoliuciją, būtų duota proga Sovietų Sąjun- gai panaudoti jėgą, jai nu- sprendus, kad JT sekre- torius yra reikalingas pagal- bos rezoliucijai įvykdyti.

Kokia rezoliucija bus pri- imta, sužinosime vėliau, bet ir ją priėmus, bus didelių sunkumų įvykdyti.

Arabų tarpe nėra vienin- gumo. Ir jų tarpe yra taikos-

nių. Nevysi jie galvą guldo už Nasserį, ypač kai jis pra- dėjo karą ir taip skandalin- gai jį pralaimėjo.

Arabai neduoda naftos JAV, Britanijai ir kt., bet Saudi Arabijoj jau keliamas klausimas, ar tik ne pati Saudi Arabija dėl to nuken- čia daugiau, nes negauna už naftą pajamų.

Bene lengviausia bus su- sitarti su Jordanija. Ir Iz- raelis yra suinteresuotas, kad Jordanijos soste sėdėtų dabartinis karalius Hussei- nas, o ne Nasserui panašus asmuo.

Izraelio ministeris pirmininkas Levi Eskol.

Jordanijos karalius Hussein kalba Jungtinėse Tautose. Jis lankėsi ir pas prez. Johnsoną. Ir jis sakė, kad, jei žydai negra- žins užimtų žemių, tai karas Viduriniuose Rytuose tęsis ilgus metus.

Alabamos gubernatorė Lurline Wallace su savo vyru. Ji susirgo vėžiu. Houston, Tex., ligoninėje jai padarys operaciją.

Putino laisvos širdies balsas

Vincas Mykolaitis-Putinas

Visa laisvoji užsienio lietuvių spauda neseniai Lietuvoje mirusį rašytoją Vincą Mykolaitį-Putiną palydėjo jautriu žodžiu ir gėlos atdūsiu, ta proga ypač iškeldama tragiskas jo kūrybos sąlygas, jo skaudžius sielos konfliktus, gimstančius iš prievartos rašyti tai, ko Lietuvos pavergėjas reikalavo ir kas pačiam poetui buvo šlykštu.

Zinoma, kaip ir reikėjo laukti, tas priminimas sukėlė didelį komunistinių laikraščių erzėlį. Jų redaktoriai ar bendradarbiai šoko visom keturiom aiškinti, kad Putinas visada buvęs ištikimiausias partijos tarnas, beveik ideologas, kad priešingai tvirtinimai tesą tik "buržuazinių nacionalistų" piktas prasimanymas. Dėl to ir A. Bimba savo "Laisvėje" spaudydamas ant visų jam nepritariančių, net keliais atvejais drebančiom lūpom šūkauja, jog negali būti, kad "Mykolaitis-Putinas per paskutiniuosius 20 metų veidmainiavo", kad "nerašė iš širdies, iš įsitikinimo", o ypač, kad "užduso moraliniame kalėjime pavergtame Vilniuje", kaip čia tvirtinama.

Taip. Pažindami šį poetą, mes dar kartą sakome, kad, laisvas būdamas, jis tikrai nė vienos eilutės kompartijos nauda ir džiaugsmui nebūtų paręs.

Be to, kas Sovietų Sąjungoje neveidmainiavo? Gal tik ta maža klika valdančiųjų rusų komunistų partijos narių, kurie aklina uždarąjį patalpų slaptai nuo plačiųjų gyventojų masių tariasi, kaip užmigdyti laisvojo pasaulio budrumą, kaip greičiau sunaikinti Vakarų demokratijas, kaip pavergti kaimynines ir nekaimynines tautas, kaip išplauti joms iš galvos laisvo žmogaus mintį, kaip jas surusinti ir priversti tarnauti savo pavergėjui bei jį šlovinti, dėkiant už pavergimą.

Gi visi kiti, kurie neveidmainiavo išdrįsta Sovietų Sąjungoje skelbti laisvą savo nuomonę, nesutinkančią su partijos biblija, kurie drįsta tarti ar išspausdinti laisvą savo kūrybinį žodį, tie yra arktikos vėjų užrėkami Sibiro taigoje, nutildomi kalėjimų storose sienose ar amžinai ilsisi, užslėgti kapų velėnos.

Neveidmainiavusis poetas Borisas Pasternakas buvo priverstas veidmainiauti viešai prakeiktas ir išsižadėtas. Nenorėjusieji veidmainiauti rašytojai Danielius ir Siniavskis nuteisti ilgiems metams "perauklėti" kalėjime.

Bandęs neveidmainiauti rašytojas Tarsis buvo uždarytas bepročių namuose ir tik per sovietinės valdžios neapsižiūrėjimą išleistas užsienin.

O kiek neveidmainiavusių ukrainiečių rašytojų ir žurnalistų dingio be žinios mirties tyloje?

Mes pakartotinai tvirtiname, kad Vincas Mykolaitis-Putinas, niekad laisvu žodžiu ir be sąžinės graužulio nebūtų šlovinęs tėvynės pavergėjų nei jo tarptautinių sąmokslininkų partijos. Tik tiesioginiai ir netiesioginiai verčiamas, tik gądinamas ir moraliniai terorizuojamas, tik sukurta prievarta traukiamas už liežuvių ir tenorėdamas išlikti, jis tėra pasakęs ar parašęs tai, kuo šiandien komunistų partija nori gėrėtis ir girtis. O iš tiesų visa tai tėra tik budelio plakamojo žmogaus šauksmas, kad jį iš nepakeliamų kentėjimų gyvų paleistų.

Mes visai neabejojame, kad ir žymi dauguma mūsų Lietuvoje pasilikusių rašytojų ir menininkų, net iš jaunosios kartos, rusiškojo bizūno išgąsdinti, saugodamiesi nuo persekiojimo, visiškai gerklės užkimimo bei vengdami prarasti paskutinį duoną kasmį — ir šiandien veidmainiavo prieš komunistinį tironą, į akis jį šlovindami, o širdyje pikčiausiais žodžiais prakeikdami, kaip tik belaisvis gali prakeikti savo ginkluotą sąrgą.

Tai gi, mes dar kartą drauge su visais laisvojo pasaulio lietuviams tvirtiname, kad poetas Putinas sovietinėje Lietuvoje buvo moraliniai uždusintas.

Laisvasis ir tikrasis Vincas Mykolaitis-Putinas yra tik tas, kuris šiandien mumų kalba iš čia spausdinamų eilėraščių, pamintų iš "Rūšių dienų", išleistų po pirmojo bolševikmečio. Tai yra tikrasis poeto širdies balsas, kurį mūsų krašto okupantai buvo visoms žinomoms priemonėms

užslėpinę. Tai žodis laisvojo kūrėjo, kurio tada niekas nepersekiavo, negąsdino, kurio jokie agitpropininkai prievarta neįtaigojo. Tai atviras jo pasisakymas, tikrasis tikrosios laisvės ilgesys, tikrasis sielvartas ir tikroji neapykanta tiems, kurie lyg skėriai užtemdė jo tėvynės dangų.

Malonėkite tai pasiskaityti "Laisvės" redaktoriai ir užnugariniai jų diriguotojai, o taip pat sovietinėje Lietuvoje jį ilgus metus prievartavusieji. Jis čia kalba apie jus ir jūsų rusiškuosius ponus, kuriems tarnaujate.

Suprantama, tokia Putino kūryba jums tikrai nemaloni ir jus kompromituojanti. Bet mes manome, kad vis dėlto gal jau neišdrįsite dabar Putino iš Rusų kapų iškasti ir palaidoti ten, kur laidojami laisvą žodį ištarę kaliniai.

BIRŽELIO 15 D.

Prisieki, lietuvi, gėdulo spalvą,
Šiandien liūdno švinta tau sukaktuvės:
Prie metus vergovės tau pajungę galvą
Atėjūnų tankai, kardai ir durtuvai.

Meni, kaip dundėjo tėvynės keliai,
Ir svetimo krašto plienas žvangėjo,
Ir merkėsi saulės karšti spinduliai
Nuo juodo gimtinių šalių pavergėjo.

Tylūs, paniūrę pulkai alkani,
Zvairakiai veidai ir svaltota oda...
Nuo to laiko visvien, kur esi, kur eini,
Jie kaip šiurpūs iešėliai su tavim visada.

Nuo to laiko tau kažkas į širdį įsmigo,
Išidėję kraują, kaip nuodinga rakitis.
Nei šviesos, nei ramybės tavų nebėliko,
Tik rūpestis, baimė, klaiškuma ir naktis.

Panikintas glūdi veidmainystės klane,
Pasotintas šmeižo, apgaulės ir melo
Gyvenimas kybo ties juoda bedugne,
Toks menkas, trapus ir sunykęs be galo.

Praėjo tie metai aikščių, gatvių triukšme,
Nebeteko žavumo nei žygiui, nei aukos.
Zengia šiurpūs vaiduokliai tolyn savaimė,
Tik prieblandoje kaukės su pašaipa raukos.
1941. VI. 15.

VERKSMŲ GANA!

Mūs gimtinių rūmų suliepsnojus,
Skundo, ašarų, verksmų gana!
Tegul griaua nedarnius sienojus
Bombų smūgiai ir ugnies liepsna.

Tegul žuva pelenus ir dūmuos
Mūsų gėda, neviltis, kancija,
Ir juodos nakties tamsos klaiškumas,
Ir visa jo slėgianti valdžia.

Ak, gana apgaulės ir to melo!
Žūkit, alkanų gaujų vadai.
Laisvės nebeteisusio vasalo —
Veide įypsnis, o širdy nuodai.

Vargo vieškeliai mūs dienos ejo,
Būti tremtiniu savam krašte,
Garbint vardą savo pavergėjo,
Džiaugtis jojo pergalės švente.

Toks dar vakar tu buvai, lietuvi,
Tokią praeitį dar vis mini.
Bet, išgirdęs pirmą mūsų šūvį,
Tu ryžtingai aikštėn išeimi.

Laisvės gaudą gaisro dūmuos gaudai,
Žygio draugo ieškai ugnyje.
Prakeikimas prievartai ir skriaudai,
Tegyvuoją laisvės brolija!
1941. VI. 25.

ŽUVUSIEMS PARTIZANAMS

Su bombom, su gaisrais, su gaudžiančiais lėktuvais
Suskambo Lietuva ir gėdulo varpais.
Gaudi minia, calūnai, karstai ir neštuvai,
Kaip juodas debes, pakibo ties kapais.

Gili, plati duobė, kokios nebuvo niekad,
Ir gaudūs Requiem, ir aitrūs smilkalai.
Pradėję laisvės žygį, greitai mus paliekat,
Žalių Tėvynės sodų šaunūs sakalai!

Iš prievartos, apgaulės, melo to ir smurto
Pakėlėte į saulę žvilgančius sparnus
Parnešti mūsų žemei didžio laisvės turto,
Narsa uždegti jaunus ir paguost senus.

Jūs kritot nuo klastingos pikto priešo kulkos,
Savų krauju atpirkę svetimas kaltes.
Ir štai, sudaužęs pančius drąsiasparnių pulkas
Tėvynės laisvės žygį iki galo tęs.

Gili, plati duobė tarp antkapių ir kryžių,
O esat jūs verti milžinkapio prie kelio,
Kad tiems, kurie Tėvynę ginti pasiryžę,
Per amžius žadintut kovos noringą galią.
1941. VI. 29.

Jonas Janušis, ilgametis Keleivio redaktorius, vėliau administratorius, miręs prieš 4 metus, 1963 m. liepos 1 dieną.

Kas kitur rašoma

J. PALECKIO SMILKALAI

OKUPANTUI

Buvęs okupuotos Lietuvos "prezidentas" Justinas Paleckis Vilniuje leidžiamame žurnale "Komunistas" parašė straipsnį "Didysis spalis ir socialistinių nacijų suklestėjimas".

Į tą straipsnį labai vykusiai atsiliepė Aldona Anyta Naujienų birželio 21 d. laidoje. Čia duodam to straipsnio ištrauką:

"Jis rašo: "Tarybų valstybė buvo sukurta pagal visų nacijų visiškos lygybės ir tik laisvanoriško jų susijungimo vieningoje valstybinėje sąjungoje principą." Meluoja, Palecki, meluoja. Juk mes matėme ruskių tankus ir šarvuotus, jų dulkėtas divizijas, mindančias Lietuvos vieškelius.

"Matyt, pats pajutęs, kad toks klaidingas melas blogai skamba, Paleckis toliau aiškina: "Skelbdama ir ginama visų nacijų apsisprendimo teisę iki pat atsiskyrimo ir savarankiškų valstybių įkūrimo, bolševikų partija a-naipitol neturėjo galvoje tokio atsiskyrimo būtinumą".

"Mes jau žinome, Justina, kad ji to negalvojo. Ji galvojo, kad nebūtina tautoms būti laisvoms, jei jos gali sau gyventi po Maskvos padu, jei jos gali važiuoti neapmokamų atostogų į Vorkutą, rauti kelmų Sibiro miškuose...

"Paleckis aiškina, jog bolševikų partija "rėmėsi tuo, kad laisvanoriškas nacijų susijungimas vieningoje, galingoje socialistinėje valstybėje suteiks šių nacijų darbui žmėnėms nepalyginti didesnes galimybes vystyti ekonomiką ir kultūrą, gintis nuo priešų".

"Taip ir Hitleris svajojo, kurdamas "Naująją Europą". Jis, prijungęs Ukrainą, Lenkiją ir kitas kaimynines šalis, tikrai būtų išvystęs ir ekonomiką, ir kultūrą, ir nuo priešų būtų sugebėjęs gintis. Vienok, jo bandymus "suvienyti nacijas" buvo vadinama agresija, okupacija, priepauda. Taip, Justai, reikėtų vadinti ir tavo gaspadorių "suvienijimą".

"Toliau Paleckis savo straipsnyje pranašiskai parodo, kas jaukia "nacijų" kultūrų ir kalbų tame suvie-

nytame ruskių darželyje. Jis sako: "Realiai įsikūniją genialus Lenino numatymas, kad socializmas milžiniškai spartina nacijų suartėjimą. Svarbią vietą nacionalinėje statyboje užima tarpnacionalinio kalbinio bendravimo problema. Leninas, pažymėdamas milžinišką rusų kalbos, kaip mūsų šalies bendravimo priemonės, reikšmę, pabrėžė, kad tai, jog rusų kalbą moka įvairių tautybių atstovai, įgalina tautas keistis sukurtoomis kultūrinėmis vertybėmis". — Nebeaiškind, jau, Palecki, aišku ir be tavo aiškinimų. Keisimės tomis vertybėmis, kol bus tik viena kalba ir viena valstybė — rusų pavergėjų, imperialistų, carų politikos tęsimą kalba ir "nacija", kuri visomis jėgomis stengiasi užgožti kitas kalbas ir kitas "nacijas".

"Kaip jam jau įprasta, Paleckis jokios propagandos negali papilti, nepaminėjęs mūsų. — "Komunizmo priešai, buržuaziniai ideologai, užsienį pabėgę subankrutę politikieriai, buržuaziniai nacionalistai šmeižia rusų tautą, visose sankryžose šaukia apie "rusų komunistinį kolonializmą". Ši šmeižta noriai skleidžia taip pat kai kurie JAV kongresmanai. Neseniai man teko kalbėtis su tokiu lenku kilmės kongresmanu — Derbinskiu. Jis mėgina vartyti politinį biznį, globodamas

Pabaltijo ir kitus atskalūnus. Tokiems ponams sunku išaiškinti, kad rusų tauta, būdama gausi ir didi, nepavergia kitų tautų. Reakcionieriai negali ir nenori suprasti, kad broliškos tarybės tautos neatėmė Pabaltijo tautoms laisvės ir nepriklausomybės. Atvirkščiai, jos atnešė joms laisvę, išgelbėjo nuo vergiškos, beteisios kos padėties..."

Tai šitaip, matote, mūsų buvus ilgametis "prezidentas" užsidirbinėja sau duonos kasmelį."

ATSIUNTĖ PAMINETI

Tundra tales, edited by Nola M. Zobarskas, illustrated by Pranas Lapė. 175 psl. kainą \$5. Išleido Maryland Books, Inc., 85-37 88th St., Woodhaven, N.Y. 11427.

Joje yra 52 eskimų pasakos.

DĖL KO "LAISVĖ"

SUSIRŪPINO

Jos birželio 23 d. laidoje A. Silėnas rašo:

"Izraelio Komunistų partijos organas "Liaudies Balsas", nors smerkdamas Dajano ir kitų militaristų kraštutinumą, visgi rėmė savo šalies valdžią kare prieš arabų šalis... Sirijos komunistai iš kitos pusės, be abejo, pilnai rėmė savo valdžią, taip pat Egipto.

"Ką tas reiškia? Man atrodo, kad šiame pasireiški-me glūdi didi tragedija. Ne tik tai, kad dvi komunistinės partijos išsirikiuoja priešingose apkasų pusėse, ne tik, kad nėra kalbos apie jų susijungimus, pasitarimus, dialogą, bet tarptautinis komunistų judėjimas tą stebi kaip ne tokį jau neįprastą fenomeną."

"Ir tai ne pirmas toks pasireiškinimas. Indijos-Kinijos karinio konflikto metu bent viena iš dviejų Indijos komunistų partijų pilnai rėmė Delio stovį prieš Pekiną."

Girdi, mes seniau socialdemokratams vadindavome "social-patriotais", kurie "oportunistiniai prisitaikydavo prie savo šalies "patriotinio jausmo", o štai ir komunistų tarpe šiandien tokių jau pasitaiko.

Mes pasakysime, kad tai geras reiškinys. Tas rodo, kad kai kur ir komunistų tarpe pasitaiko žmonių, kurie turi savas galvas ir širdis, kurie mato ir jaučia tikrą gyvenimą, atskiria tiesą nuo netiesos. Ir kaip galima, kad tokių nėra JAV lietuvių komunistų tarpe, kad jie, neturėdami savo galvų, į viską žiūri ir viską vertina tik dabartinį Maskvos komunistų akimis.

KAS GAVO SPRIGTĄ?

Vilnies mandrapypkis L. Jonikas birželio 21 d. rašo: "Veiksniai painformuoti, kaip ir pirmesniuose atvejuose, Angija Lietuvos įsijungima į Tarybų Sąjungą pripažįsta de jure".

Vargšas Jonikėlis yra taip komunistiniai išdresiruotas, kad net kelis žodžius rašydamas turi meluoti. Arba apamai jis nė tiek neįmano, ką tas svetimžodis reiškia.

Juk jis, manome bus skaitęs Britanijos ambasadoriaus Washingtono laišką Vliko pirmininkui, kuriame yra juodai ant balto parašyta:

"Britų vyriausybės pozicija pripažinimo klausimu nėra pasikeitusi. Ji pripažįsta Baltijos valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą de facto, bet ne de jure".

Tai gi L. Joniko kalba tėra tik grynas melas ar, geriausiai atveju, avies sapnas.

SABOTAŽAS

Ta žodį dažnai girdime. Bet kada jis atsirado?

Aštuonioliktojo amžiaus pabaigoje jaunas olandų audejas, protestuodamas prieš fabriko išnaudojimą, metė savo medines klumpes, ten vadinamas sabotus, į mašinos dantračius. Jo pavyzdžiui pasekė draugai. Metalinės mašinos dalys braskėjo ir lūžinėjo.

Taip atsirado ir naujas žodis — sabotazas, reiškias sąmokslą, bet kokio darbo žlugdymą.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPRIKLA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Kas netingite, paskaitykite!

S. GRIEŽE

(Tėsinys)

Kiekvienas iš anksto suplanuotas darbas yra sėkmingesnis. Tad ir Montrelio parodon važiuodami, apsisprendžiame, kiek dienų norime pasvoti jos apžvalgai. Nuo tokio apsisprendimo pareina ir apžiūrėjimo sparta.

Parodos lankytojai už vienkartinį įėjimą moka 2.5 dolerio, savaitiniai — gauda nuolaidą. Abiem šiom grupėm net įėjimo varteliai atskiri, šalia vieni kitų. Vartai atidaromi 9:30 val. ryto, o paviljonai 10 val.

Atvykę po žemių į Sv. Elenos salą, išlipa La Ronde stotyje ir, išėję iš požemio, atsiduria visai netoli kasos būdelių.

Už vartų, visai netoli, dešinėje pusėje, nedideliame mediniame pastate paštas, kairėje atvirlaiskių kioskas. Toliau dešinėje ir kairėje prasideda paviljonai. Pirmas dešinėje Kinijos (Formozos arba Taivano, kaip kai kas juos vadina). Tai stilingas tautinių kinių linijų mūrinis nemažas baltas pastatas, kurio vieną kažkuria gegužės naktį dėl neišaiškintų priežasčių kilęs gaisras sunaikino visą vidų su visais eksponatais. Jų tarpe, sakoma, buvo labai vertingų unikumų (vienintelių egzempliorių) senų meno kūrinių. Mano lankymo metu jo vidus jau buvo pradėtas atstatyti.

Priekyje, už mažo poilsio darželio, Persijos (Irano) stilingas ir spalvingas paviljonas. Jis taipogi tautinių linijų ir spalvų. Ir reikia pasakyti, labai gražus ir patrauklus akiai. Viduje, kaip ir pridera karšto klimato Rytų šalies papročiams, didelė menė, joje nedidelis keturkampis tvenkinėlis su fontanu viduryje. Tvenkinėlyje geras pusmėnys vario — amerikoniškų ir kanadiškų centų, kur-ne-kur pajvairintų dešimtukais ir kvoteriais. Tai vis lankytojų "dovanos" dėkingumo ženklai tūkstančių ir vienos nakties pasakų šalies šeiminkams. Reikia pasakyti, kad jie ir verti to: lauke karšta, o čia vėsu, tylu, jauku, neperkrauta, skoninga. Dairaisi ir nori. Čia randame eilios senovės paminklų. (Parsijos-Irano senovės siekia prieš krikščioniškąją erą), šių dienų gaminių ir ateities užsimojimų.

Vos peržengus per slenksį, tave pasitinka didžiulis jų didenybės imperatoriškos poros Rezos Palevi ir jaunos gražios jo trečiosios pačios Faros Dibos paveikslas. Toliau, kaip jau sakiau, neperdaug visų laiku dirbinių, paveikslų, spausdinių ir tt.

Duodama ir programa, yra ir restoranai su kaviaru, neblogesniu už labai išgarsintą rusiškąjį, ir stipriais gerimais. Tik turėk pinigų ir noro, o progos pasidžiaugti šioje asarų pakalnėje iki kaklo.

Čia turiu atvirai prisipažinti mieliems skaitytojams,

kad persams jaučiu didelių simpatijų. Ir tai nuo jaunų dienų. Gal dėl to, kad niekada gyvų arčiau nebuvau suėjęs, o ką apie juos patyriau, tai tik iš negausių jų raštų vertimų. Bet šiaip ar taip, mano sąmonėje susiformavo nuomonė apie juos, kaip apie gilią dvasios žmones... O tai jau būtų labai geras jų būdo bruožas.

Tokių minčių lydimas, prieinu prie kilmės audėjų. O kas nežino persiškų kilmų? Jie ir karalių dvarams gėdos nedaro. Užtai tik turčiams prieinami.

Už barjero pakili aikštelė. Joje sėdi kojas parietę du jaunuoliai, mergaitė ir vaikas, pečiai į žiūrovus. Jis dešinėje, ji kairėje, atokiai vienas nuo kito. Prieš juos nuo lubų nuleistos žemyn kabo baltų siūlų metmenys, gerų dviejų metrų pločio (dideliame vyrui išskėtom rankom neapglėbtai!). Šiapus metmenų taipogi aukštai sukabinta eilutė, je įvairių spalvų siūlų kamuoliukai, nuleidę uodegėles, sėdinti jaunuolių ranka pasiekiamas. Vaikinas, pražiodęs žirkles, trumpais stūmiais iš dešinės kairėn išaustą kilimo ruožą piauna ilgiau išsikišusį pūką. Žirklių nečiaupsi. Nupiautą kuokštą padeda šalia savęs ant grindų, o tas ir stovi kaip pastatytas, neviršta ant šono.

Mergaitė, nutraukusi poros sprindžių ilgio siūlą iš kamuoliuko, kaire ranka sviedžia jo laisvą galą norimam vieton prie metmenų, o dešine metaliniu kabliuku kirsdama staigiais judėjais iš viršaus tarp metmenų vis kažkaip pakutena. Po kelio likos tokių judesių tas siūlis iš jos mažos rankutės ir pranyko tarp metmenų. Nusitraukia vėl norimo ilgio kito tos spalvos, ir vėl kartojasi tokie patys judėjimai. Audžia, tikriausiai, maždaug vidutinio rankšluosčio pločio ruožą. Siūlus sunaudoja labai taupiai: jų galiukai kytišos vos vos ne ką daugiau per piršto storį. Metmenys be žiočių. Taigi darbas atliekamas, kaip sakiau, pynimo būdu.

Audėja (skambesnis pavadinimas už pynėjos) apsišautas tamsia plačia lengvute skara, kuri dengia visą smulkų jos kūnelį, tik rankelės žemiau alkūnių išsikišę iš po jos vikriai juda. Prasimušęs pro žiūrovus prie pat barjero, žiūriu, žiūriu ir nežįrėjęs tos "paslapties", kaip gi ji tuos siūlus perneria tarp metmenų gijų, neturėdama jų žiočių?

Kas gi nežino, kad džūkai labai cėkavi. Tai kaip gi aš galiu kitoks būti? Žiūrėti beveik nosį prikišus ir nesuvalkoti, kaip visa tai padaroma, kaimynai pirštais užbadytų!

Tai va, pratisiu ranką ir tap-tap-tap mergaitei per petelį. Krūptelėjo nabagė, bet pamąčiusi, kad dziedulis tai-

kus, šyptelėjo, pasisuko kiek į šoną ir ėmė veiksmelius su tais siūlais pamažu atikinėti. Brolyčiai, tai menas! Švyst kaire galą siūlo prie metmenų, lyg meškeriotojas, o tas vykšt ir apsisukė apie giją. Ir būtinai laisvas galiukas apačion po rankoje laikomu siūlu. Kip-kip-kip, kip-kip-kip kabliuku pakutena tarp gijų, kaip vis-telė skiedryne, staigiai kirsdama iš viršaus žemyn trumpus smūgius, ir siūlas išsitarango tarp gijų, iškišęs pasiūsiusis neilgas pūko barzdeles. Nutraukia iš kito kamuoliuko norimo ilgio ir vėl kip-kip-kip kabliuku tarp gijų.

— Kaip tu, dukra, žinai, kada kiek kokio siūlo reikia ir kaip jį taip greitai pataikyti kur reikia? — klausiu.

Gūžtelėjo mergaitė smulkiuiais peteliais, kažką sumurmėjo ir vėl dirba.

Prieš akis jokio brėžinio, jokio pavyzdžio, o kur jau išausta, tikriausiai, išpinta, ir rastas, ir spalvos — tik žiūrėk ir norėk.

Tai galvelė, tai piršteliai, nors imk ir išbučiuok!

Kaip sujungia vieną aukštiną nunertą ruožą su kitu, taip ir neteko pamatyti. Bet jau užbaigtam viso pločio ruožo jokių sudūrimų nematyti.

Nuo dabar persus dar labiau pamilau ir geriau suprantu, kodėl jų kilmiai tokie brangūs ir taip visų branginami.

Parodos plane jų paviljonas pažymėtas numeriu B 318.

(Bus daugiau)

CHICAGO, ILL.

Išleis R. Skipičio knyga

Jau spausdėję yra renkami adv. Raolio Skipičio knyga "Nepriklausoma Lietuva", kuri žada išeiti apie rugsėjo mėnesį.

Autorius yra parašęs knygą "Nepriklausoma Lietuva statant", o šioje antrojeje bus pavaizduotas nepriklausomybės laikotarpis, Pasaulio Lietuvių Kongresas Kaune, lietuvių - amerikiečių veikla ir kt.

Poetė Ada Karvelytė-Dubauskienė ir Ida Sinciak-Eičaitė, kurios dirba Chicago Savings and Loan Ass., yra lietuvių klientų labai mėgiamos, nes su jomis galima ten susikalbėti lietuviškai. A. Dubauskienė dabar grįžo iš atostogų.

KRIKŠČIONIŲ DEMOKR.

NAUJA VADOVYBĖ

Birželio 24-25 dienomis Chicagoje įvykusioje Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos konferencijoje išrinktas naujas centro komitetas. Jį sudaro šie asmenys: Algis Kasiulaitis, Pranas Razgaitis, Antanas Tamulionis, Petras Balčiūnas ir Petras Kliorys.

Raymond Patriarca iš Providence, R.I., laikomas Cosa Nostra vadu Naujojoje Anglijoje, teisme pareiškė, kad esąs nekaltas. Jis kol kas paleistas už \$25,000 užstatą.

CONNECTICUT KLONIUOSE

NEW BRITAIN, CONN.

Dar tebestreikuoja

Vis dar turime streikuojančių darbininkų. Dujų bendrovės 100 darbininkų vis dar negali susitarti su darbdaviu. Streikas tęsiasi jau septintą savaitę. Darbininkai reikalauja tokio atlyginimo, kaip Hartfordo, New Haveno ir Bridgeporto dujų įmonių darbininkų. Streiklaužių nėra, dirba tik raštinė ir bosai.

Streikuojia ir sunkvežimių krovėjai. Mėisono ir statybos darbai neįveda iš vietos jau 6 savaitės. Streikas New Britain, Berlino, Plainville apylinkėse paliečia 3,000 darbininkų.

New Britain trunksta cemento ir kitų statybos medžiagų. Vien New Britain statybos darbai 6 mil. dolerių vertės sulaukė. Viena sunkvežimių bendrovė pasiskelbė ieškanti 100 darbininkų, bet jos balso niekas neklausė.

Šiuos žodžius rašant sužinota, kad Waterbury šaukiamas streikuojančių susirinkimas spręsti, ar priimti darbdavių pasiūlymus. Gal bus susitarta.

Jau seniai streiko laukia ir Naugatucko gumos darbininkai.

Motery klubui 25 metai

Varpo moterų klubas birželio 11 d. iškilmingai paminėjo savo veiklos 25 m. sukaktį. Bankete dalyvavo gražus vyrų ir moterų būrys. Po vaišių šokta, grojant Beinoriaus ir Liūdžiaus orkestrams.

Beinoriaus muzikantų vakaras

Birželio 18 d. buvo darbus muziko Jono Beinoriaus mokinių vakaras. Jame buvo dainų, deklamacijų, šokių ir muzikos.

Reikia stebėtis, kad J. Beinorius per trumpą laiką pajėgė paruošti tokią gerą muzikantų grupę. Dabar, rengiant bet kokius pokylius, nebereikės muzikantų ieškoti tarp svetimųjų, nes turime gerai J. Beinoriaus paruoštą saviškių.

Linkiu J. Beinoriui ir jo mokiniams sėkmės ir ateitį.

Baigė mokslus

Apie 20 lietuvių baigė aukštesniasis mokyklas. Dalis jų eis ir į aukštesnias mokyklas.

Elena Karinauskaitė baigė R. I. universitetą ir gavo

bakaluro laipsnį. Rudenį ji pradės mokytojauti Berline. Ji yra Elenos ir Kazimiero Karinauskų, gyv. 39 Collins gt., dukta.

Baigė mokslus (korespondentas neparašė, kokius, Red.) Jonas Vitkauskas, pajūrio apsaugos leit. Vinco ir jo žmonos Onos Vitkauskų, gyv. Kensingtone, sūnus. Vitkauskai jau išmokslo du sūnus.

Pr. Naučikas

STRATFORD, CONN.

Nesutaria ir Sikorskio darbininkai, bet dirba

Lycomingo (Sikorskio) bendrovės 5,000 darbininkų, kurie dirba helikopterų dalis, taip pat dar nesutaria dėl sutarties pratęsimo, bet teismo įsakymu streikas buvo sustabdytas 80 dienų. Tas sustabdymas baigiasi liepos 6 d. Kaip bus toliau, pamatysime.

Pr. Naučikas

BROOKLYN, N.Y.

Minėsime Dariaus-Girėno žygį

Jau sueis 34 metai nuo Dariaus ir Girėno skridimo į Lietuvą. Siemet ta sukaktis bus paminėta šeštadienį, liepos 15 d. 3 val. popiet prie ty didvyrių paminklo Brooklyne. Lituanicos aikštėje (Union Ave. ir So. 2nd St.).

Programoje: invokaciją skaitys kun. Juozas Čekavičius, himnų giedos Louise Senken, kalbės prof. dr. B. Nemickas, adv. S. Briedis (angliškai). SLA centro išd. E. Mikuzytė. Be to, žodį tars komiteto nariai Bronė Spūdienė, P. J. Montvila ir Jonas Šaltis.

Nuoširdžiai kviečiame visas patriotines draugijas dalyvauti su vėliavomis, jai tokių turima, ir atskirus asmenis. Visi laukiami. Prie paminklo bus padėta gėlių.

Dariaus-Girėno Paminklo Statybos Komitetas

PADEKA

Dėkoju giminėms, draugams ir pažįstamiems, kurie lankėsi šermentyse ir palydėjo į amžino poilsio vietą šv. Jono kapinėse mano mylimą žmoną Elzbieta, ta pačia proga man pareiškė žodžių ir raštų paguodžiančią užuojautą.

Jonas Jakaitis

Flushing, L.I., N.Y.

NENORI PAMIRŠTI

CLINTON, IND.

LIETUVIŲ KALBOS

Mirė Ona Kazakevičienė

Vilimas Trainavičius, gyvenantis Hawajų salose, pratešdamas prenumeratą, pranešė, kad pernai lapkričio 13 d. mirė jo motina Marijona Graženaitė-Trainavičienė, gimusi 1892 m. Jos palaikai nuvežti į Nashua, N.H., ir palaidoti Edgewood kapinėse, kur jau nuo 1958 m. ilsisi ir jos vyras. Ji Lietuvoje paliko dvi seseris — Feliciją ir Ievą ir brolių Dominiką.

Birželio 23 d. palaidota Ona Kazakevičienė, palikusi liūdincius 4 sūnus su šeimomis.

Velionė buvo kilusi iš Suvalkijos. Daugsių padangės. Ji priklausė SLA 121 kuopai, vietos karo veteranų moterų organizacijai. Ji labai daug dirbo, remdama karo tremtinius. Mūsų kolonija neteko labai brangaus, darbštaus nario.

Ilsėkis. Ona, ramiai šio krašto žemelėje.

Gera knyga

Acii Stasiui Michelsonui už jo parašytą įdomią knygą "Lietuvių išeivija Amerikoje". Ją verta įsigyti kiekvienam. Jos kaina minkštais viršeliais \$4, kietais \$5. Ją galite gauti Keleivio administracijoje.

J. Skinderis

VOKIETIJA

Baigė Vasario 16 gimnaziją

Vasario 16 gimnaziją baigė Alfredas Starukas, Andrius Šmitas ir A. Landas.

A. Starukas yra skautų veikėjas. 1963 m. su gimnazijos skautais jis atstovavo lietuviams skautams Graikijoje įvykusiam pasauliniame skautų suskrydyje.

A. Šmitas už lietuvių kalbos rašinius yra gavęs kelias premijas. Jis redagavo tos gimnazijos mokinių laikraštį, rašinėja įvairiems lietuvių laikraščiams. Jis dalyvavo ir Jaunimo kongrese Chicagoje.

Mielie Lietuviai!

Klausykite svarbių paskaitų iš Švento Rašto iš šių radijo stočių:

1. CHICAGO, iš RADIO STOTIES W.O.P.A. AM-1490, KC. FM. 102.7 MC. SOPHIE BARKUS. Kiekvieną penktadienį nuo 10:30 val. ryto.

2. PASADENA, Calif., iš RADIO STOTIES K.P.P.C. 5000 Watts. FM. 106.7 MC. Kiekvieną šeštadienį nuo 9:45 iki 10:00 val. ryto.

3. PITTSBURGH, Pa., iš RADIO STOTIES W.P.I.T. 5000 Watts. 730 KC. AM. Kiekvieną sekmadienį nuo 12:45 iki 1:00 val. po pietų.

4. WATERBURY, Conn., RADIO STOTIES W.B.R.Y. 5000 Watts, 1590 KC. Kiekvieną šeštadienį nuo 7:15 iki 7:30 val. vakaro.

PITTSBURGH, PA. RADIO ST. — W.P.I.T. 5000 W. kiekvieną sekmadienį nuo 12:45 iki 1 val. popiet.

5. DETROIT, Mich., iš RADIO STOTIES W.J.L.B. 1000 Watts. AM. 1400 KC. Kiekvieną šeštadienį nuo 1:00 val. iki 1:15 val. po pietų.

Esate prašomi visi LIETUVIAI pasiklausyti tų linksmybių žinių.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

NERIMSTA DEL VLIKO Pats neėda, kitam neduoda

PIRMININKO KALBŲ

Fvislinginė smegenų skalbykla Vilniuje vis dar nemiršta. D. Vliko pirmininko kalbų is Romo ir Vatikano radijo. Birželio 11 d. išstūmė į Tiesą Drąsųjį Sovą su pusės puslapio "atviru laišku K. Valiūnui į JAV".

D. Sova, prieš beveik dešimtmetį apleidęs studijas New Yorko Columbia universitete, kurį laiką pasi- blaškęs "be gyvenimo tikslo", išvyko to tikslo ieškoti į Vilnių. "Laiškė" prisistato, kaip buvęs dr. J. K. Valiūno bei jo tėvų pažįstamas ir jo brolio Vytauto net artimas draugas.

Po išdidžių pamokymu antraštėje — "Nekalbėkite, ko nežinote" — D. Sova pasakė tik vieną liksioli plačiau nežinotą "naujiene": esąs jau vedęs, susilaukęs dvejeto vaikų, bet su šeima tebe gyvena ankštame viengungiskame bute (atseit, viename kambaryje), nes, esą, "butų klausimus sprendžia miesto valdžia, įstaigos visuomeninės organizacijos, atsižvelgdamos į žmogaus poreikius". Deja, jos dar neatsižvelgė, tad lieka tik guostis viltim, "jog ir aš gau-siu butą".

Visa kita laiške — nežinia kelintą jau šimtą kartų kartojamas pasakojimas, ko ir kiek dabar Lietuvoje yra: kiek teatrų, kiek operų, ir dramų, kiek išleista knygų, kiek mokyklų ir studentų ir tt. Kas netingėjo, ir toli nuo Lietuvos gyvendamas, jau galėjo atmintinai išmokyti dideliais skaičiais nusagsty-tą giesmelę, vardu "Jūs nežino-t, kaip jums gera". Tai tipiška visų imperialistinių kolonistų kalba, įrodinėjan-ti, kad būti nuo jų priklausomiems tai didžiausia palai-ma, o mintis išsilaisvinti ir siekti nepriklausomybės — pražūtingas pavojus...

D. S. os laiško sutaitsymu vilniškė propagandos kole-gija, tačiau, pasirodė ne tik sunerimusi, bet ir susipai-niojusi nuosavame tinkle.

"Savo kalbomis Jūs gali-te suklaidinti žmones, nežinančius tikrosios padėties", — graudena jie Vliko pirmi-ninką, atsiliepdami į jo kal-bas, sakytas Lietuvoje gyve-nantiems lietuviams ir beveik vien tenai tegirdėtams. "Tikrosios padėties" aiški-nimus jie kartoja irgi savi-kėj Tiesoj, kurios jau ne ma-žiau kaip 99.9% pasklei-džiama tarp Lietuvoj, o ne tarp svetur gyvenančiųjų.

Tai gal ir neplanuotas, gal ir iš "persikombinavimo" ki-lęs, bet didžiai akivaizdus ryšininkų su išeivija prisipa-žinimas, kad tikrosios padė-ties Lietuvoj "nežino" kaip tik tie, kurie ten pat Lietu-voje su ta padėtimi nuolat a-kis į akį susitinka. Tiksliau-tariant, — žino, bet žino daug daugiau, negu koloni-alistiniai garsiakalbiai įki-nėja.

(Elta)

"Neretai pas žmones ga-lima pamatyti mažo galin-gumo variklius", — rašo ko-munistų partijos Lietuvoje leidžiamas Valstiečių Laik-raštis (birželio 11) ir piktini-si: — "tokie varikliai dažniausiai išsigjami ne parduotuvėse (jų ten beveik nebūna), o, kaip sakoma, "tarsi iš keliais".

Čia ir išlenda aikštėn "socialistinio sąmoningu-mo" skiepas. To reikšnio pranešėjas piktinasi ne tuo, kad žmonėms, matyt, reika-lingos prekės nėra parduo-tuvėse, o tik tuo, kad kažkas vis dėlto gauna ją kitur.

Siūlo įvesti mažų variklių registraciją, kad reikėtų pa-rodyti dokumentą, įrodanti, kur prekę pirka... Registraci-ja, žinoma, nepagamins daugiau variklių, bet atgra-sys nuo to ir "privatinin-kus". "Socializmo įsisamo-ninimas", matyti, vyksta pa-gal "šuns ant šieno filosofiją": gamybos priemonės monopolizavusi valdžia nei pati gamina, nei kitiems lei-džia. Ir tai vadinama kova su išnaudojimu...

(Elta)

Sportininkų laimėjimai

Kęstutis Orentas varžybo-se dėl Rygos taurės 5,000 metrų nubėgo per 14 min. 8.1 sekundės.

Tose varžybose čempio-nė Birutė Zalagaitytė-Kalėdienė ietį numetė 55 m. 14 cm. ir laimėjo pirmą vietą.

Danas Pozniakas Romoje laimėjo pussunkio svorio Europos bokso čempiono vardą.

Paminklas A. Baranauskui

1851-1853 metais Rumšiš-kėse gyveno ir mokėsi būsi-masis Anykščių šilėlio ir ki-tų poezijos kūrinių autorius vyskupas Antanas Bara-nauskas. Jam Rumšiskėse prie Kauno marių dabar pa-statytas paminklas.

ATVYKS V. NOREIKA

Lietuvoje yra pagarsėjęs dainininkas Virgilijus No-reika. Jis su grupe Sovietų Sąjungos dainininkų atvyks į JAV ir čia dalyvaus 90-tyje koncertų.

VELNIO TUZINAS

Daug žmonių bijo trylik-tojo skaičiaus. Sako, jis ne-šas nelaimę. Todėl daug kur viešbučiuose nėra 13-jo nr. kambario, gatvėse 13-jo na-taro numerio.

Sis prietaras atsirado Skandinavijoje dar prieš mūsų erą. Mitologijoje mi-nima, kad griaustinio dievas Toras, atėjęs į puotą trylik-toju svečiu, mirė. Vėliau gimstanti krikščionybė pri-vertė Judą ateiti į paskutin-iają vakarienę taip pat tryliktoju.

Taip to nešančio nelaimės velnio tuzino baimė dar ir šiandien nėra visai išnyku-si.

Atomo bomba kino rankose

Birželio 17 d. Raudonoji Kinija išsprogino 3 mega-tonų (lygu 3 mil. tonų TNT) vandenilio bombą. Tai atsi-tiko anksčiau, negu kitų kraštų mokslininkai laukė. JAV mokslininkai užtruko 8 metus, kol išbandė atomi-nę bombą, sugebėjo pasiga-minti ir išsproginti vande-nilio bombą, kuri yra daug galingesnė. Britai tai atliko per 5, o sovietai per 4 me-tus. Kinijai užteko tik 2 me-tų ir 8 mėnesių. Žinoma, visi naudojo iš JAV gautais ar šnipų pavogtais patyrimais.

Negana bomba pagamin-ti: ją reikia dar sugebėti nu-vesti ten, kur norima ją pa-naudoti. Kinai sparčiai žen-gia ir šioje srityje, statydami sprausminius bombonešius ir raketas galinčius paleisti povandeninius laivus.

Pirmąją atominę bombą kinai pasigamino 1964 m. spalio mėn. Spėjama, kad i-ki šiol jie jau turi 50 atomi-nių bombų ir kasmet pasi-gamins po 20 naujų. Dabar, sugebėjus pagaminti ir vandenilio bombą, šios rū-šies atsargos dar sparčiau didės.

Šiuo metu Kinija tėra pa-galė numesti atominę bom-bą į Pietryčių Azijos negina-mas sritis, Indiją ir sovietų Sibirą, nes jų lėktuvai yra labai lengvai pažeidžiami.

Bet jau kitais metais, kaip žinovai sako, Kinija turės 4 ar 8 stotis, iš kurių galės paleisti raketas, siekiančias 750 mylių, turės ir povande-ninių laivų, iš kurių taip pat galės paleisti raketas. Tada ji galės pasiekti P. Vietna-mą, Tailandą, Burmą, dalį Indijos, Laosą, Taiwaną, P. Korėją, P. Japoniją ir pra-monius sovietų Sibiro miestus.

1969 m. Kinijos atomi-nių bombų sandėlis ir suge-bėjimas tas bombas dar to-liau nunešti padidės. Jų bombonešiai jau galės nu-sikristi 2,200-2,800 mylių. Ji jau galės savo bombomis pasiekti visus svarbiausius Rusijos taikinius, didžiąją JAV lėktuvų ir povandeni-nių laivų stovyklą Guamo saloje, Okinawą, JAV kari-nės stovyklą Filipinuose ir kitas Tolimųjų Rytų vietas.

1970 m. Kinija jau turės 100 vandenilio bombų, bus toli pralenkusi toje srityje Britaniją, Prancūziją ir Ru-siją. Ji turės 80 ar 100 sto-čių raketoms paleisti. Jos raketos pasiekė didžiąją da-lį sovietinės Azijos, Pakista-ną, visą Indiją, Filipinus. Ja-poniją, visą Korėją, grės net Chicagai, Detroitui ir Cleve-landui.

O 1972-75 metais Kinija atominių ginklų požiūriu bus pirmos klasės pajėga. Jos raketos skris 6,000 my-lių, taigi pasieks visus žemes kampus.

Šitas faktas, šių dienų raudonųjų kinų labai karin-gos nuotaikos ir jų milžiniš-kas skaičius verčia visų valstybių vadovus rimtai su-sirūpinti. Ypač dėl to galvą skauda Maskvos valdovams, kuriems Kinija pirmiesiems pateiks sąskaitą apmokėti. O ta sąskaita yra labai didė-lė. Ją bus įrašyti milžiniški žemės plotai tolimame Sibi-re ir vidurinėje Azijoje, — plo-tai, kuriuos rusai yra pa-grobę iš Kinijos. O reika-laudami šitą sąskaitą apmo-

kėti, kinai turbūt pridės dar ir nemažus nuosimėjus.

Todėl ypač Maskvai yra ko susirūpinti.

NEGRAI VALDINĖJE

TARNYBOJE

Negrų skaičius valdinėse tarnybose sparčiai didėja. Prezidentas Johnsonas į aukštas vietas yra paskyręs daugiau negrų, negu visi iki jo buvę prezidentai.

Aukščiausiose vietose šiuo metu yra: Marshall — aukš-čiausiojo teismo teisėjas. Weaver — viešosios staty-bos ir miestų sekretorius.

Negrai yra JAV ambasa-doriai Sirijai ir trims Afri-kos valstybėms, o negrė mo-teris — Liuksemburgui.

Kongrese yra 7 negrai: senatorius Brooke ir 6 kon-gresininkai, įskaitant ir Po-wellį, kuris buvo iš atstovų rūmų pašalintas, bet vėliau vėl išrinktas.

RANKA SULAIKO

STRELĖ

Šį pavasarį Anglijoje 20 metų amžiaus virėjo padėję-jas nubautas kalėti iki gy-svos galvos už savo bičiulio užmušimą, mušantis abiem girtiem esant.

Jis sulaužė savo bičiuliui 6 šonkaulius, mirtinai sužei-dė tulžį ir tt.

Save teisindamas, teisia-masis pasakė, kad jis muš-damasis nevartojo jokio i-rankio, tik septynis kartus ranka smogė taip, kaip jis buvo išmokęs naudotis "ka-rates" menu.

Šita priemonė pulti ar-gintis kadaise buvo atvežta iš Japonijos. Šiandien ji pa-plito po visą pasaulį.

"Karate" daugiau kaip 5,000 metų. Jos išradėjas siejamas su Indijos princu, kuris ieškojo pačios silp-niausios žmogaus kūno vie-tos, kankindamas vergus. O dabartinė "karate" penkio-likame amžiuje pasirodė O-kinawos saloje, kur japonai vietos gyventojams užgynė nešioti "šaltuosius ginklus".

Bet karingų genčių vadai surado išeitį: jie sugalvojo apsaugą be ginklo.

"Karate" japoniškai reiškia "nuoga ranka". Paversti ranką kardu tai pagrindinis "karatės" uždavinys.

Gerai mokantieji "kara-te" japonai, vartodami ran-ką kaip kardą, atmuša pa-lieistą į juos strėlę, plastakos briauna perkerta plytą arba 2 colių lentą.

Kai šiandien taip paplito chuliganizmas, žmonės gat-vėje užpuolami net dienos metu, daugelis pradeda ir čia mokytis "karatės" pa-galba atsigrinti. Sakysim, New Yorke yra jau daugiau kaip 20 "karatės" mokyklų. Kai kurie sporto ir kitokie klubai pasisamdė instruk-torius, kurie moko, kaip, "karatės" būdus vartojant, be ginklo atsigrinti nuo už-puoliko.

Jeruzalė

MILIONAI BENAMIŲ

Kam mūsų nėra žinomas tas vardas, o jeigu toks ir y-ra, tai dabar sužinos, nes šiandien, kada Izraelis šį miestą įsijungė į savo vals-tybę, Jeruzalės vardas visur minimas. Todėl susipažinki-me su juo geriau.

Jeruzalė — vienas se-niausiųjų miestų. Jo pradžia siekia porą tūkstančių metų prieš Kristų. Tada ten gyve-no amoritų giminės jebuzi-tai. Izraelitai į Palestiną įsi-veržė 13-jame amžiuje prieš Kristų, bet Jeruzalę jiems tepavyko užimti 1000 metų prieš Kristų. Dovydui kara-liaujant. Jis ją padarė savo karalystės sostine. Dovydo sūnus Saliamonas pastatė pasaulinio garso šventyklą ir padarė Jeruzalę visų izra-elitų dvasiniu ir religiniu centru.

587 m. prieš Kristų Jeru-zalę užėmė babiloniečiai. Miestas buvo sugriautas. 538 m. prieš Kristų izraeli-tai, sugrįžę iš Babilonijos nelaisvės, iki 455 m. miestą vėl atstatė.

320 m. prieš Kristų Jeru-zalę užėmė graikai, o 65 pr. Kr. — romėnai. 70 m. po Kristaus, numalšinus žydų sukilimą, miestas buvo iš-griautas. Vėliau imperato-rius Adrijanas ant Jeruza-lės griuvėsių įkūrė pagoniš-ką miestą Aelia Capitolina. Dar vėliau imperatorius Konstantinas Didysis, pa-skelbęs tikėjimo laisvę, Je-ruzalę pradėjo puošti krikš-čioniškais paminklais.

Septintojo amžiaus pra-džioje Jeruzalė teko persam, bet jau 638 metais ją užėmė arabai, kurie ir valdė iki 1099 metų, kada ją užkari-avo kryžininkai. 1517 m. Je-ruzalę paėmė turkai ir valdė iki pirmojo pasaulinio karo, kol 1917 m. ją užėmė anglai. Jiem Tautų Sąjunga atidavė globoti visą Palestiną.

1948 m. Izraeliui pasi-skelbus nepriklausoma vals-tybe ir 1949 m. pasibaigus karui su Jordanija, Izraeliui atiteko Jeruzalės naujoji dalis, kurioje šiandien gyve-na virš 200,000 gyventojų, o Jordanijai senoji su apie 100,000. Žydams į senąją Jeruzalę buvo uždrausta į-eiti.

Prieš mėnesį kilus karui tarp žydų ir arabų, Izraelis užėmė visą Jeruzalę, o pra-keitą savaitę oficialiai prisi-jungė prie savo valstybės. Tą žygį ir prez. Johnsonas pavadinio skubiu ir vienišali-sku.

Jeruzalė yra šventas miestas ne tik krikščionims, bet taip pat musulmonams (iš ten juk į dangų pakilęs ir jų pranašas Mahometas) ir žydams, todėl tas miestas, daugelio nuomone, turėtų būti sutarptautintas. Dėl jo teisinės padėties bus daug kalbama ir ginčijamasi. Kuo tos kalbos baigsis, kam ir kaip Jeruzalė priklausys, šiandien dar niekas negali pasakyti.

IZRAELIO KARO GROBIS

Staigiai puolęs ir greitai sumušęs arabų karo pajėgas, Izraelis pagrobė milžiniškus kiekius ginklų ir kitokių ka-ro reikmenų. Sakoma, kad jis benzino pagrobė dau-tiau, negu pats jo suvartojė. Į Izraelio rankas patekusių karo reikmenų vertė siekia biliono dolerių.

IDOMIOS KNYGOS

Romanai

Pranas Naujokaitis, **ZY-DINCIOŠ DIEŅOS**, premi-juotas romanas, 250 psl., kaina \$3.50.

Jeronimas Ignatonis, **LŪ-ZIAI**, 301 psl., kaina \$3.00

Andrius Valuckas, **NE-MUNO SŪNUS**, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukili-mo 1935 m., 1 tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, **NE-MUNO SŪNUS**, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Sally Salminen, **KATRY-NA**, romanas, laimėjęs Šve-dijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Petr. Tarulis, **VILNIAUS RUBAS**, 495 psl., kaina minakstais viršeliais \$3.15.

Jurgis Gliauda, **DELFINO ZENKLE**, premijuotas ro-manas, 234 psl., kaina \$2.50

Albinas Baranauskas, **KAKKLUPENUOSE**, pre-mijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Almenas, **UPĖ Į RYIUS, UPĖ Į SIAURĖ**, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos da-lies kaina \$3.00.

Alė Rūta, **KELIAS Į KAIRĖ**, premijuotas roma-nas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, **GY-VENIMAS YRA DAILUS**, romanas iš lietuvių emigran-tų gyvenimo, 242 psl., kai-na \$2.50

Vytautas Volertas, **UPĖ TEKA VINGIAIS**, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, **KAL-NŲ GIESME**, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, **TRE-CIOJI MOTERIS**, premijuo-tas romanas, 196 puslapiai, kaina \$2.50.

Kazys Plačenis, **PULKIM ANT KELIŲ**, romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, II laida, 160 psl. kaina \$2.00

Jurgis Gliauda, **SIKSNO-SPARNIŲ SOSTAS**, premi-juotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kralikauskas, **TIT-NAGO UGNIS**, premijuotas romanas, 205 pusl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, **VIENI-SI MEDŽIAI**, 117 psl. kai-na \$ 1.50.

Aloyzas Baronas, **LIEP-ČAI IR BEDUGNĖS**, pre-mijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas, **TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ**, 462 pusl., kaina \$4.50.

Juozas Svaistas, **ZIOB-RIAI PLAUKIA**, romanas iš knygnešio kun. M. Sida-ravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas, **JO SU-ZADETINĖ**, premijuota s romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 pusl. kaina \$4.00

Pranas Naujokaitis, **U-PELIAI NEGRĮZTA Į KALNUS**, 509 pusi., kaina \$5.00.

MINDAUGO NUZUDY-MAS, Juozo Kralikausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje.

Geri žodynai

Lietuvių-anglų kalbų žo-dynas, redagavo Karsavi-naitė ir Šlapoberskis, api-27,000 žodžių, 511 psl., kai-na — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žo-dynas, Viliaus Peteraicio, I laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00

Dabartinės lietuvių kalbo-zodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra api-45,000 žodžių, 990 psl. kaina \$12.00

ADMINISTRACIJOS

PRASYMAS

"Keleivio" administraci-ja prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, prane-šant naująjį adresą neu-miršti parašyti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti pašto numerio — ir code.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Alou, Maik!
— Sveikas, sveikas, tėve! Ar jau matai mane gerai?

— Jes, Maiki, matau. Pasiskolinai Zacirkos akulorius, tai dabar visas svietas atrodo kitaip. Mačiau ir Kosyginą, kai jis televizijoje stovėjo su prezidentu Džiansonu apsikabinęs.

— Mačiau ir aš juos televizijoje, bet jie nebuvo apsikabinę, tėve. Kosyginas stovėjo su pravira burna prie mikrofono, o Johnsonas buvo susiraukęs.

— O kodėl Kosyginas burna buvo pravira?

— Jis kalbėjo.

— Nu, tai gal negerai kalbėjo, jeigu Džiansonas susiraukė?

— O gal susiraukė dėl to, kad negalėjo suprasti, ką Kosyginas rusiškai kalbėjo.

— Vertėjas turėjo versti jo žodžius anglų kalbon.

— Vistiek, Maiki, aš turėjau daug juoko iš to biznio.

— Kodėl?

— Nu, gazetos rašo, kad Džiansonas išlelė Kosyginą klumpanijai dideliu baliju.

Sako, penkias valandas baliavojo. Tik tu pamislyk: ne komunistai vaicino Maskvos proletarus, o kapitalistų prezidentas, didžiausiasis buržujus!

— Valgis nėra politika, tėve. Pavalgyti reikia tiek buržujiui, tiek ir proletarui. Šituo žvilgsniu visi žmonės lygūs.

— Jes, Maiki, pavalgyti reikia visiems, ale dar nebuvo ant svieto tokios mados, kad buržujai valgytų su proletarais prie vieno stalo ir gertų tą patį šampaną. Kaip sau nori, Maiki, čia buvo juokinga komedija. Ir būtų dar daugiau juoko, jeigu Kosyginas nebūtų sugrįžęs Maskvon, o pasilikęs Amerikoje, kai jį čia taip karališkai priėmė. Ot, tai būtų gazetoms darbo, tai būtų rašymo, kad sovietų galva pabėgo Amerikon. Dabar tik viena Svetlana buvo paviliota, mažai kam žinoma boba, ir tai gazetoms triūbija ir džiaugiasi, kad Stalinoduktė pabėgo! O ką jau kalbėt, jeigu Kosyginas nebūtų sugrįžęs! Ant stogų sulipę

šauktų, kad komunizmui bus jau kaput! Gal tuo tikslu Džiansonas ir vaicino jį. Ai bečiu!

— Ne, tėve, ponas Johnsonas negalėjo tokio tikslo turėti. Jo tikslas buvo sušvelninti Amerikos santykius su Sovietų Rusija, todėl jis ir pasikvietė Kosyginą pas save į Washingtoną.

— Ale ne Vašinktone jie susitiko.

— Jiedu susitiko nedideliame Glassboro mieste, New Jersey valstijoje, nes į Washingtoną Kosyginas atsisakė važiuoti. Prezidentas tada pasiūlė keletą kitų vietų, bet Kosyginas ir tas atmetė. Dėl to spaudoje kilė didelis nerimas, nes laiko buvo likę nedaug ir Kosyginas buvo jau pasikėlęs grįžti Maskvon. Bijota, kad prezidentas Johnsonas jau negaus su juo pasimatyti. Tik paskutinę valandą Kosyginas sutiko su mūsų prezidentu pasimatyti tame mieste.

— O kodėl Kosyginas bijojo važiuoti į Vašinktoną?

— Buvo keletas priežasčių. Pirmiausia, gal nenorėjo padaryti arabams ir Kinijai tokio įspūdžio, kad Washingtonas jis daro prieš juos samokslus su Amerikos "agresoriumi". Tokio įspūdžio gal būtų gavę ir kitų kraštų komunistai. Pagaliau, galėjo būti ir Kosyginos prestižo klausimas: jeigu Johnsonas norėjo su juo pasimatyti, tai galėjo atvažiuoti pas jį į New Yorką. Bet ir Johnsonas turi fanaberijos. Važiuoti jam į New Yorką reikėtų nusizeminimą prieš Kosyginą.

— Tai reiškia, užsispyrė, kaip du ožiai, ar ne?

— Beveik, tėve.

— Nu, o ką jiedu susitikę tame mieste lyje nutarė?

— Nenutarė nieko, tėve. Jiedu kalbėjosi du kartus: 23 ir paskui 25 birželio. Prezidentas norėjo, kad tie pokalbiai būtų slapti, todėl laikraštinių neisileido, kad spauda nepaskelbtų Kosyginos reikalavimų. Bet vėliau pats Kosyginas laikraštinių konferencijai pasakė, kas buvo svarstoma, bū-

tent: Amerikos agresija Vietname, žydų agresija Viduriniuose Rytuose ir atominių ginklų kontrolė. Ir nei vienu klausimu nesutarė.

— Nu, tai kokiems galams tu pasikalbėjimų reikėjo?

— Prezidentas tikėjosi, tėve, kad jam pavyks palenkti sovietų vadą savo pusėn ar sumažinti trečiojo karo pavojų. Matai, Amerika tokio karo labai bijo, nes visų pirma ji nori pasiekti savo tikslo Vietname. Vesti du karu Amerika vargiai galėtų.

— Nu, ar tu rokuoji, kad sovietai tokio karo nebijo?

— Bijo ir sovietai, tėve. Todėl, pasimatęs su mūsų prezidentu, Kosyginas ir pasakė laikraštinių konferencijai: Amerika privalo tuojau nutraukti savo karą Vietname ir ištraukti visas savo karines jėgas, kaip yra nutarta Ženevos konferencijos. Ir tuo pačiu laiku žydai turi pasitraukti iš arabų teritorijos ir atlyginti jiems už padarytus nuostolius. Šitie reikalavimai yra išdėstyti ir sovietų rezoliucijoje, kuri dabar yra svarstoma Jungtinių Tautų visuotiniame susirinkime New Yorke.

Sovietai nurodo, kad Amerikos agresiją Vietname smerkia visas pasaulis ir jų rezoliucijai pritaria didelė Jungtinių Tautų didžiūma, bet Amerikos delegacija vis keliauti ginčus. Jeigu ginčai nesiliaus, sako Kosyginas, tai Viduriniuose Rytuose tarp žydų ir arabų karas prasidės iš naujo, ir dabar jis galės išsivystyti į visapasaulinį karą. Prezidentui Johnsonui jis griežtai pasakė: "Sovietų Rusija remia arabus".

— Nu, o ką sako mūsų prezidentas?

— Mūsų prezidentas pasakė: "Mes turim didelių nesutikimų".

— O kas tie "mes"?

— Tai Amerika su sovietais, tėve. Amerika palaiko žydų pusę. Kol tarp žydų ir arabų ejo ginčai ir jau grėsė karo pavojus, tačiau nebuvo dar aišku, kuri pusė laimės, tai mūsų prezidentas padarė viešą pareiškimą, kad Amerika "tvirtai stoja už teritorijos neliečiamumą". Bet kai tik karą laimėjo žydai, užgriebdami daug arabų teritorijos, tai jis pradėjo aiškinti savo "tvirtą" poziciją žydų naudai. Esą žydai su arabais turi susitariti vieni patys, pašalinamiems nesikišant. Taip nori ir žydai. Ir jie sako, kad užimtus žemių arabams neatiduos. Bet kai žydai taip griežtai nusistatė, o sumušti arabai jau nebegali savo pusės ginti, tai be pašalinių įsikišimo neapsieis.

— O kas būtų tie "pašaliniai"? Maiki?

— Tai būtų Sovietų Rusija, kuri stoja už arabus, ir mūsų Amerika, kuri gina žydus.

— Nu, tai kalbėkim rožančiu, Maiki, kad jie nesusifautuotų.

— Juk amerikiečiai, Maiki, kaip du ožiai, ar ne?

— Beveik, tėve.

— Nu, o ką jiedu susitikę tame mieste lyje nutarė?

— Nenutarė nieko, tėve. Jiedu kalbėjosi du kartus: 23 ir paskui 25 birželio. Prezidentas norėjo, kad tie pokalbiai būtų slapti, todėl laikraštinių neisileido, kad spauda nepaskelbtų Kosyginos reikalavimų. Bet vėliau pats Kosyginas laikraštinių konferencijai pasakė, kas buvo svarstoma, bū-

tent: Amerikos agresija Vietname, žydų agresija Viduriniuose Rytuose ir atominių ginklų kontrolė. Ir nei vienu klausimu nesutarė.

— Nu, tai kokiems galams tu pasikalbėjimų reikėjo?

— Prezidentas tikėjosi, tėve, kad jam pavyks palenkti sovietų vadą savo pusėn ar sumažinti trečiojo karo pavojų. Matai, Amerika tokio karo labai bijo, nes visų pirma ji nori pasiekti savo tikslo Vietname. Vesti du karu Amerika vargiai galėtų.

— Nu, ar tu rokuoji, kad sovietai tokio karo nebijo?

— Bijo ir sovietai, tėve. Todėl, pasimatęs su mūsų prezidentu, Kosyginas ir pasakė laikraštinių konferencijai: Amerika privalo tuojau nutraukti savo karą Vietname ir ištraukti visas savo karines jėgas, kaip yra nutarta Ženevos konferencijos. Ir tuo pačiu laiku žydai turi pasitraukti iš arabų teritorijos ir atlyginti jiems už padarytus nuostolius. Šitie reikalavimai yra išdėstyti ir sovietų rezoliucijoje, kuri dabar yra svarstoma Jungtinių Tautų visuotiniame susirinkime New Yorke.

Sovietai nurodo, kad Amerikos agresiją Vietname smerkia visas pasaulis ir jų rezoliucijai pritaria didelė Jungtinių Tautų didžiūma, bet Amerikos delegacija vis keliauti ginčus. Jeigu ginčai nesiliaus, sako Kosyginas, tai Viduriniuose Rytuose tarp žydų ir arabų karas prasidės iš naujo, ir dabar jis galės išsivystyti į visapasaulinį karą. Prezidentui Johnsonui jis griežtai pasakė: "Sovietų Rusija remia arabus".

— Nu, o ką sako mūsų prezidentas?

— Mūsų prezidentas pasakė: "Mes turim didelių nesutikimų".

— O kas tie "mes"?

— Tai Amerika su sovietais, tėve. Amerika palaiko žydų pusę. Kol tarp žydų ir arabų ejo ginčai ir jau grėsė karo pavojus, tačiau nebuvo dar aišku, kuri pusė laimės, tai mūsų prezidentas padarė viešą pareiškimą, kad Amerika "tvirtai stoja už teritorijos neliečiamumą". Bet kai tik karą laimėjo žydai, užgriebdami daug arabų teritorijos, tai jis pradėjo aiškinti savo "tvirtą" poziciją žydų naudai. Esą žydai su arabais turi susitariti vieni patys, pašalinamiems nesikišant. Taip nori ir žydai. Ir jie sako, kad užimtus žemių arabams neatiduos. Bet kai žydai taip griežtai nusistatė, o sumušti arabai jau nebegali savo pusės ginti, tai be pašalinių įsikišimo neapsieis.

— O kas būtų tie "pašaliniai"? Maiki?

— Tai būtų Sovietų Rusija, kuri stoja už arabus, ir mūsų Amerika, kuri gina žydus.

— Nu, tai kalbėkim rožančiu, Maiki, kad jie nesusifautuotų.

— Juk amerikiečiai, Maiki, kaip du ožiai, ar ne?

— Beveik, tėve.

— Nu, o ką jiedu susitikę tame mieste lyje nutarė?

— Nenutarė nieko, tėve. Jiedu kalbėjosi du kartus: 23 ir paskui 25 birželio. Prezidentas norėjo, kad tie pokalbiai būtų slapti, todėl laikraštinių neisileido, kad spauda nepaskelbtų Kosyginos reikalavimų. Bet vėliau pats Kosyginas laikraštinių konferencijai pasakė, kas buvo svarstoma, bū-

tent: Amerikos agresija Vietname, žydų agresija Viduriniuose Rytuose ir atominių ginklų kontrolė. Ir nei vienu klausimu nesutarė.

Klastingasis garsas

"Mirties spinduliai" nudažyti nei žalia, nei raudona spalva. Jie nematomi, negirdimi, beveik nepagaujami. Ir vis tik jie yra. Juos "sugalvojo" 1914-1918 metų karo laikotarpiu prancūzas F. Kanakas. Tai ne ultragarsas arba galingas lazėro spindulys. "Mirties spinduliai" — labai žemo dažnumo virpesiai — infragarsas. Jų svyravimų dažnumas būna mažesnis kaip 20 harų (Hz) — 20 svyravimų per sekundę. Tokio dažnumo garso mūsų ausys jau nebegirdi, bet jis egzistuoja, kartais pridarydamas nemalonumų.

Plataus masto įdomūs infragarso tyrimai šiuo metu atliekami Marselio Nacionaliniame mokslinio tyrimo centre. Profesorius Gavro vadovaujant, grupė darbuotojų tyrė garą. Maždaug prieš trejus metus apie 100 m. nuo laboratorijos įsikūrus pramonės kompleksui, viename akustikos pastato kambary pasidarė neįmanoma dirbti. Po 1-2 valandų nepaprastai susilpnėdavo dėsensys, apimdavo baisus nuovargis, atrodydavo, kad tuoj sprogs galva. Tai buvo keista, nes iš fabriko nesigirdėdavo beveik jokio triukšmo. Kilo mintis, kad čia klastingasis ultragarsas. Bet specialūs detektoriai jo neužregistravo. Spėliota, jog negalimų priežasčių — radiacija, magnetinis laukas, elektros srovė, radioaktyvūs šaltiniai. Pagaliau profesorius Gavro atėjo į galvą infragaras. Pasirodė, kad greta esančiame fabriko korpusė įrengta ventiliacijos sistema skleidžia labai žemo dažnumo virpesius. Čia būta 7 Hz dažnumo per sekundę infragarso. Tai patys žalingieji žmogui virpesiai. Netoliese dirbusiam darbininkui sutriko regėjimas. Nuo 7 Hz infragarso, jei jis pakankamai stiprus, ima atrodyti, kad plis galva, pasidaro neįmanomas joks protinis darbas. Šis dažnumas toks žalingas gal todėl, kad jis atitinka smegenų alfa bangų virpesių dažnumą. Keistas dalykas — infragarso biologinį poveikį galima panaikinti "užsimaskavus" muzikiniais arba triukšmą sukeliančiais garsais. Pavysdžiui, leidžiamas silpnas 7 Hz infragaras nekludodirbtį protinio darbo. Įjungus tame pat kambaryje radijo aparatą, transliuojantį mišrią programą. Galimas dalykas, kad darbininkus, dirbančius triukšminguose cehuose, mažiau veikia infragaras (skleidžiamas lėto ritmo masinų, dizelinų variklių, ventiliatorių), negu pramoninių miestų gyventojus. Butuose, užsidiarius langus, nuo triukšmo galima apsisaugoti, bet infragaras prasiskverbiant pro storas mūro sienas. Labai tikėtina, kad jis ir sukelia miestų gyventojams nervinį nuovargį.

Infragarsas žalingas žmogaus organizmui gal dėl to, kad jame vyksta labai žemo dažnumo svyraujantis judesys — kraujotaka. Jei infragarso dažnumas tolygus arba artimas tų svyravimų periodui, atsiranda rezonansas. Tada širdies dūžių amplitudė, esant pakankamai stipriam infragarui, gali tiek sustiprėti, kad nuo to truktų kraujagyslės. Jei vir-

pesių fazės pasislinkusios, infragaras trukdo kraujotaką, gali net sustoti širdis. Infragarsas, tiesa, naudojamas ir gydymo reikalmams: juo atpalaiduojami nervų centrai ir kt. Tačiau aplamai infragaras itin kenksmingas organizmui. Nestiprūs infragarai veikia vidinę ausį, sukeldami jūros ligos reiškinį. Nuo vidutinio infragarso galima lengvai apimti, nuo stipraus — vibruoja visi organai, juose atsiranda pakenkimai, trūkumai, sustoja širdis.

Infragarso veikimas gali būti katastrofiškas ir daiktams. Namų sienos nuo vibravimo ima rezonuoti, suskeldėja, griūva tvirčiausi pastatai. Vadinasi, infragaras galėtų būti panaudotas kaip ginklas, bet, deja, jis nesiskiria nei "savų", nei "svetimųjų", jis naikina viską, kas patenka pakeliui. Štai kas riboja infragarso panaudojimą karo tikslams. Prof. Gavro laboratorijoje sukonstruoti tokie infragariniai "švilpukai", kuriuos bijomasi paleisti visa jėga. Vadovo ir jo bendradarbių sveikata gerokai nukentėjo nuo bandymų.

Marselyje atliekami tyrimai pirmoje eilėje įdomūs tuo, kad išlelė akistėn iki šiol mažai žinomą infragarso fiziologinį veikimą. Belieka dabar ištyti, ar dauguma dabartinių vadinamųjų civilizacijos ligų, kaip nervinis pervargimas, galvos svaigimas ir kt., yra susiję su klastingojo garso veikimu.

"M. ir G."

Sunkaus svorio bokso čempionas Cassius Clay nubaus-tas kalėti 5 metus ir sumokėti \$10,000 už tai, kad at-sisako eiti atlikti karinės prievolės.

NAUJAS "DARBININKŲ

BALSAS"

Dėl techniškių kliūčių tik dabar teisejo Darbininkų Balsas šių metų pirmasis numeris. Jis kiek mažesnio formato, bet net 16 puslapių. Jame yra šie straipsniai: Tautų diskriminacija, Lietuvos sovietizacija, Istorijos šviesoje, Jie kaltina, Legalių opozicijos klausimas, Plunksna ir tiesa, Pokalbis su Svetlana, Rusijos revoliucija (ilgo latvių socialdemokratų pimininko Bruno Kalnišo apžvalginio straipsnio pradžia) ir kt.

Verta žurnalą skaityti. Metinė prenumerata tik \$1. Darbininkų Balsą leidžia Lietuvių profesinių sąjungų grupė egziliėje. Redakcijos adresas: I Ladbroke Gardens, London, W II, Gr. Britain.

JUOKAI

Matas trim ėjimais

Kartą pasaulio šachmatų čempionas Aliochinas davė simultaną (vienu metu žaidė su daugeliu žaidėjų) Argentinoje. Staiga vienas temperamentingas žaidėjas sušuko:

— Aš jums duodu matą trimis ėjimais!

— Nesijaudinkite, — šaltai atsakė Aliochinas, — štai jums matas dviem ėjimais.

Gudri dainininkė

Žymi daininkė, atvykusi iš Paryžiaus į Peterburgą, pareikalavo iš imperatorienės Ekaterinos 5,000 dukatų honoraro.

— Tiek aš nemoku nė vienam savo maršalų, — nustebo imperatorienė.

— Tada tegul dainuoja jūsų maršalai, — atšovė dainininkė.

PIGIOS, ĮDOMIOS knygos

Derliaus vainikas, J. Mikuckio eilėraščių rinkinys, 359 psl., kaina \$2.50.

Grozvylės meilė, P. Orinitaitės apsakymai, 165 psl., kaina \$1.50.

Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai, savanorio Antano Šukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Gyvulių ūkis, George Orwel bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00.

Per giedrą į audrą, Mykolo Vaitkaus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais — \$2.50.

Inicialai po tiltu, A. Tulio novelės, 156 psl., kaina kietais viršeliais \$2.50, minkštais — \$1.90.

JUK NETURITE?

Petronėlės Orinitaitės eilėtuos apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$2.00.

VISIEMS REIKALINGA KNYGA

Širdies prieuolai. Ją parašė dr. Menard Gertler, o jai įvadą — garsus širdies ligų specialistas dr. Paul White. Knygoje aiškinama, kaip gali pramatyti savo širdies prieuolį ir jo išvengti. Kaina \$3.75.

8 pagrindai, kodėl Podarogifts, Inc. pritraukia tukstančius naujų klientų, kurie siunčia DOVANOS į USSR

1. Jiems nereikia gaišti laiko, superkant ir nešančią siuntinius į persiuntimo įstaigas.
2. Jie neturi spėlioti dydžių ar spalvų.
3. Jie sutaupo visus muitus, įpakavimo ir persiuntimo mokesčius.
4. Jie pasirenka ypatingą dovaną: automobilį, motociklą, televizijos priimtuvą, radijo aparatą, šaldytuvą arba
5. Jie įsigyja PREKIŲ PIRKIMO ORDERĮ su kuriuo jų giminės jiems patinkamas prekes gali įsigyti Vnesposyltorg'o

DOLERIŲ KRAUTUVĖSE.

6. Jų giminės gali įsigyti maisto produktų, audeklų, drabužių ir avalynės, tinkančių jų skonui ir priitaikyti.
7. Jie taupo laiką, nes tuo atveju nėra gabenimo per Atlantą.
8. Jie sutaupo pinigų, nes DOLERIŲ KRAUTUVĖSE prekės yra labai žemomis kainomis.

Aplankykite mūsų Parodinį Salę New Yorke!

Siųskite savo užsakymus ar klausimus į

PODAROGIFTS, INC.

(Vienintelis dovanų atstovas JAV-se)

220 Park Ave. South (corner 18th Street)

New York, N. Y. 10003

Tel. 212-228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1530 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11216

Tel.: 212 IN 7-5522

arba į bet kurį jų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45 St., New York, N. Y. 10036

Tel.: 212 CI 5-7905

arba į bet kurį jų skyrių.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: 215 WA 5-3455

arba į bet kurį jų skyrių.

MOTERŲ SKYRIUS

KĄ OZKOS PADARO

Afrikoje trijų valstybių — Libijos, Sudano ir Egipto — ribose yra Libijos dykuma, užimanti 500.000 kv. mylių plotą. Tai lygi šestajai JAV užimamo ploto daliai. Šioj dykumoj gyvena apie 40.000 žiaurių naikintojų, nuo kurių beveik negalima apsaugoti. Minėtų valstybių policija užversta skundų dėl tų nelabųjų daromos žalos, bet ji tik patraukia pečiū, ir tiek. Net Jungtinių Tautų specialistai neišmano, kaip nuo tos nelaimės išsigelbėti.

O kas yra tie baisieji piktadarijai? Tai iš paviršiaus visai nekalti sutvėrimai — ozkos.

Visos minėtos valstybės sunkiai kovoja su dykuma, kad ji neišsiplėstų. Norima, kad jos pakraščius paverstų naudingomis žemėmis, bet ozkos sugiauna visus tuos planus.

Jos yra nepasotinami gyvuliai. Jos be pasigailėjimo nugrauzia visus augalus, kurie tik pasitaiko joms ant kelio. Nepalieka net šaknų.

Pernai ozkos nugrauzė per dieną alyvų medelius viename sode, kuris ilgai buvo auginamas ir buvo laukiama pirmojo derliaus. Per savaitę ozkos ten sunaikino visus augalus.

Ozkų daromi nuostoliai Libijos dykumos pakraščiuose yra milžiniški. Kai kur valdžia mėgino uždrausti ozkas auginti, bet tai nepasisekė, nes pasipriešino jų savininkai, klajokliai gyventojai. Mat, ozka dykumos gyventojams sudaro gyvenimo pagrindą. Ją lengva išlaikyti, todėl ir jos mėsa 3 kartus pigesnė už avią. Iš ozkos vilnų klajokliai audžia medžiagas palapinėms, antklodėms, kilimams ir drabužiams.

Prezidento Johnsono dukte Luci, žentas Patrick Nugent su savo pirmagimi. Kaip žinoma, Nugento gyslose teka ir lietuviškas kraujas, nes jo motina yra lietuvė

Maloni naujiena knygų miegėjams!

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondas yra išleidęs vertingų knygų. Jis, norėdamas, kad tos knygos greičiau paplistų mūsų visuomenės tarpe, nutarė

JŲ KAINAS SUMAŽINTI

DAUGIAU NEGU PER PUSĖ.

LIETUVA BUDO, Lietuvos nepriklausomybės akto pasirašytojo Stepono Kairio atsiminimų I tomas, 416 psl. Čia įdomiai pavaizduojamas lietuvių tautinio atgimimo laikotarpis iki 1905 metų. Priede daug dokumentų.

Kaina buvo \$5.50, dabar \$2.00.
II tomas, 480 psl.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio atsiminimų Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

DIENOJANT, žymaus veikėjo, knygnešų karaliaus sūnaus Kipro Bielinio atsiminimų I tomas, 464 psl. Knygoje vaizduojamas spaudos draudimo metas, knygnešių laikai, jų organizacija ir kt., pridėta daug dokumentų

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio atsiminimų II tomas, 592 psl. Knygoje vaizduojamas 1905 m. revoliucijos sąjūdis Lietuvoje — pirmieji revoliuciniai "pamokslai", savos valdžios kūrimas, didieji dvarų streikai ir kt. Priede daug įvairių dokumentų.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

Jei bet kuri iš šių knygų prašoma pasiųsti paštą, tai pridedama po 30 centų už kiekvieną.

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA, parašė Kipras Bielinis, 309 psl. Joje vaizduojami aprašomas komunistų teroras pabaltiečiai vergų stovyklose ir kt.

Kaina buvo \$2.50, dabar 75 centai

Prašant atsiųsti paštą, pridedama 20 centų.

ISIGYKITE SIAS ĮDOMIAS KNYGAS!

Šitos knygos gaunamos Keleivio administracijos
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Sveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Gyvenu trijų šeimų namuose ir nuomuju juose butą. Mano sesuo, atvažiavusi manęs aplankyti, lįdama laiptais nukrito ir susižeidė. Tie laiptai buvo iš lauko, užpakaliniai ir, pasirodo, kad gabaliukas laipto buvo nulūžęs. Ji užsikabino už to gabaliuko bato kulnė. Susižeidimas buvo gana rimtas. Turėjau vežti į ligoninę ir ten už ją pasirašyti.

Dabar ligoninė ieško iš manęs pinigų. Sesuo yra už mane žymiai turtingesnė, bet ligoninė ieško iš manęs, o ne jos, matyt, todėl, kad ji negyvena Massachusetts, o kitoj valstijoje.

Ar aš turiu sumokėti ligoninei už jos gydymą dėl to, kad ji nukrito nuo mūsų namo laipto, ir ar ji gali iš manęs dar, be to, reikalauti pinigų už savo susižeidimą?

Ji grąšina, kad jei aš nesumokėsiu bent už ligoninę, tai eisianti pas advokatą ir uždėsianti areštą — mano santaupoms banke. Prašau man galimai greičiau atsakyti.

A. K.

Massachusetts.

Atsakymas

Dėl ligoninės. Jei nuvežęs seserį į ligoninę, Tamsa pasirašė vien tik kaip asmens, kuris atvežė ligonį. — tada nereikės mokėti. Tačiau, jei pasirašė pasirašė jimą apmokėti sesers gydymą, ligoninė gali iš Tamos išieškoti sąskaitos apmokėjimą.

Dėl atsakomybės už sesers susižeidimą. Kadangi sesuo nukrito nuo laipto, kurio nėra Jūsų bute, o yra bendro naudojimo, ji negali iš Jūsų ieškoti atlyginimo už savo sužeidimą. Tam tikromis aplinkybėmis, įrodžius "neatsargumą" (negligence), ji galėtų ieškoti atlyginimo už savo nuostolius (damages) iš namų savininko, kuriam priklauso visų nuomininkų "bendro naudojimo" laiptai. Teisiškai tokiu atveju atsakoma, kad laiptai yra namų savininko "žinioje" (under the control of the landlord). Ar toks ieškinytis Tamsų sesers atveju būtų sėkmingas, priklausys nuo eilės aplinkybių, kurias čia išvardinti vargu ar būtų prasminga, nes jos yra teisiškai gan komplikotos ir techniškos.

Patarčiau Tamsai ir seseriai nueiti pas vietinį advokatą ir, jam smulkiai papasakojus visas smulkmenas, sužinoti, ar aplinkybės yra palankios sėkmingam ieškiniui pateikti.

TEVELIS VERDA ŽMOGŲ

Kartą prof. Antanas Purėnas, prieš kelerius metus miręs, Kauno Politechnikos instituto studentams papasakojo, kaip 1920 metais buvo įkurti Kauno Aukštieji kursai, kurie vėliau tapo universitetu. Sunku buvo ir studentams ir dėstytojams: trūko mokslo priemonių, pastovių patalpų užsiėmimui ir kt. Kiekvienas dėstytojas versdavosi pats, kaip išmąnydamas. Pavyzdžiui, anatomijos dėstytojas J. Zilinskas (jau miręs JAV) savo bute virtuvėje gamindavo žmonių skeletus.

Kartą studentas atėjo su reikalu pas J. Zilinską. Dūris atidarė jo dukrelę. Studentas paklausė mergytę, ar namie jos tėvelis.

— Tėvelis namie, bet jis labai užimtas: virtuvėje verda žmogų.

VALSTYBĖ BE KELIŲ

Pietų Amerikos valstybė Paragvajus užima 150.000 kv. mylių plotą, maždaug Kalifornijos dydžio, ir turi apie 2 mil. gyventojų, o kelių, kuriais nuolat būtų galima naudotis, tėra tik 450 mylių. Jos geležinkeliai turi tik 309 mylias, o Kalifornijoje jų ilgis — 13.836 mylios.

Jei nori iš Paragvajaus sostinės Asuncion geležinkelio nuvažiuoti į gretimos Argentinos sostinę Buenos Aires, kuri yra už 938 mylių, tai turi būti pasiruošęs 58 valandų kelionei, nes darvežiai tebekūrenami malkomis ir traukinys eina tik vieną kartą per savaitę.

Paragvajuje tik 1.3% žemės yra ariamos. Rytiniame Paragvajuje 11 milžiniškų dvarų užima 35% visos žemės.

Paragvajų nuo 1954 m. valdo diktatorius generolas Stroessner.

KAREIVIS ROPLIO PILVE

Baigiantis antrajam pasauliniam karui Birmoje (Azijoje) buvo užmuštas 14

Portorikietis Charles Pasarell nugalėjo teniso čempioną ispaną Manuelį Santangą.

Naujausios KNYGOS

CHICAGOS ISTORIJA, parašė Aleksas Anmbrozė, 664 psl., daug iliustracijų, i-rista, kaina \$10.

BALADES, šioj labai gražiai išleisto, gausiai iliustruotoj knygų yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina \$6.00

DELFINO ŽENKLE, premijuotas romanas, parašė Jurgis Gliuda, 234 puslapiai, kaina \$2.50

EILERAŠČIAI, Henriko Radausko poezijos rinktinė, 237 psl. Poezijos mėgėjams tai yra nepaprasta šio iškilaus poeto dovana. Kaina \$5

BAISUSIS BIRŽELIS, šioje 238 psl. knygoje yra 3 dramos: Baisusis Birželis, Varpinė ir Šiaurės pašvaistė. Parašė Pranas Naumiesteris. Kaina \$3.50

ŠIRDIES PRIEPUOLIAI, kaip juos pramatyti ir jų išvengti. Parašė med. dr. Menard M. Gertler. Šiais laikais, kada širdies susirgimai taip paplitę, ši knyga visiem reikalinga. Kaina \$3.75.

VARPAS NR. 6, 168 psl. Jame įdomūs dr. J. Pajaujo, J. Audėno, dr. V. Sruogienės, H. Blazo, M. Mackevičiaus, A. Kučo ir kt. straipsniai. Kaina \$2. (Keleivio adm. dar galima gauti ir Varpo Nr. 5, kuris taip pat įvairus ir įdomus, kaina \$2.).

LIETUVOS ISTORIJA, VI-jį laidą, parašė dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, 414 psl., daug paveikslų, keli žemėlapiai, tvirtai įrista. Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su idomu skaitys ir suaugusieji. Kaina \$6.

LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTOLOGIJA, II omas, redagavo Bernardas Brazdionis ir Benys Babauskas, 706 puslapių, kaina \$10. Knygoje yra 61 rašytojų kūrybos pavyzdžiai.

Gera dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovaną angliškai kalbantiems, nepamirškite, kad geriausia dovana yra knyga. Štai čia kelios lietuvių rašytojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, kurios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Seinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgis Gliuda), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Seinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, parašė Stepas Zoborskis, 131 psl., kaina \$3.00.

Vytautas the Great Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl., kaina minkštaisia viršeliais \$3, kietais \$4.

Visos šios knygos yra gražiai įristos.

Vietinės žinios

Richard Cammarata iš Cantono, Mass., 44-ji jo bėgiųjų gengsterių auka per paskutiniuosius 39 mėnesius.

Susirgo Juozas Krutulis

Sunkiai susirgo Juozas Krutulis, inž. Česlovo Mickūno žmonos Irenos tėvelis. Jis paguldytas Carney ligoninėje, padaryta operacija.

Linkime ištermės ir atgauti sveikatą.

Ligoninės dar pabrangs

Dauguma Bostono ligoninių rengiasi nuo rudens dar pakelti kainas \$10 dienai.

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugpjūčio 13 d. Minkų radijo piknikas Romuvos Parke, Brocktone.

Rugsėjo 10 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr. jos ilgametį narių pagerbimas savo namų salėje.

Spalio 1 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr. jos III aukšto salėje Balfo metinis banketas.

Gruodžio 10 d. 3 val. po pietų Jordan Hall kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kūrinų jubiliejinis koncertas.

34 MILIONŲ SUTARTIS

NBC televizijos bendrovė aktoriumi Deanui Martinui per metus mokėjo \$5 mil. Šiomis dienomis ji sutartį pratęsė dar 3 metams ir pagal ją Martinui mokės už tą laiką \$34 mil., t. y. kasmet daugiau nei po \$10 mil.

Tuo būdu Martin bus brangiausias apmokamas televizijos aktorius ne tik Amerikoje, bet ir visam pasauly.

BALTIMORE, MD.

Mirė J. Mikuckio žmona

Pirmadienį, liepos 3 d. mirė poeto Juozo Mikuckio žmona Vakselytė-Mikuckienė. Ji jau kelerius metus sunkiai sirgo. Palaidota trečiadienį, liepos 5 d.

Juozas Mikuckis neseniai lankėsi Lietuvoje pas ten gyvenantį savo sūnų su šeima. Iš kelionės grįžęs, čia ji ištiko skaudų nelaimę.

PARDUODAMA

svaigųjų gėrimų krautuvė (package store), nes savininkas turi kita tikslą. Sinteresuoti prašomi rašyti Keleivui, pažymėjus "Perduoti X". (28)

GREITA PAGALBĖ

Nenusimink, gauš pagalbą. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuojau siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašu, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS

North Sta., P.O. Box 9112
Newark 4, New Jersey

VEL NAUJA DOVANA VAIKAMS

Savo mažuosius vėl galime pradiuginti gražia dovana — Vytės Nemunėlio tik ką išėjusia knyga **MESKIUOKAS RUDNOSIUOKAS**. Tai jau trečioji laida. Lietuvos knygos istorijoje tai nedidžiųjų reiškinys. Tas rodo, kad tie, kuriems knyga skiriama, ją tikrai nepaprastai mėgsta. Todėl pradiuginkite savo vaikučius, įsigykite ją tuoj arba Kalėdų proga. Kaina \$3.00. Gaunama ir Keleivio įstaigoje.

DOVANA MŪSŲ MAŽIESIEMS

Mūsų skurdi literatūra mažiesiems praturtėjo nauju leidiniu. Tai Danutės Bindokienės knygelė **"BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MENULĮ"**.

Jos kaina \$1.50. Paskubėkit pradiuginti savo vaikus, nupirkite jiems tą knygelę. Ji gaunama ir Keleivio įstaigoje.

KĄ LAUMES LEME

Tai rašytojos Petronėlės Orintaitės parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nėrį, tiek daug kalbų sukelusią ir šiame žemynė, 224 pusl., kaina \$3.

Knygą išleido Chicago Lietuvių Literatūros Dr. ja, ji lengvai skaitoma, pradėjęs ją norėsi ir baigti.

Knyga gaunama ir Keleivio administracijoje.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

GERIAUSIAI PAILSĖSITE PER SAVO ATOSTOGAS CAPE COD — OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PIAŽO GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.

Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta dideio pušų, beržų ir kitų dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 minutės pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarajimui nuo BIRŽELIO 18 D. iki RUGSĖJO 15 D. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 18 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ — CAPE COD, MASS., MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalmynuose paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Knygos jaunimui

ALGIS IR ALYTĖ, spalvavimo knygelė su įdomiu vaikam tekstu, kaina 50 c. (Šias knygetes išsirašant, pridėti pašto išlaidoms 15 centų).

MESKIUOKAS RUDNOSIUOKAS, eiliuota pasaka, parašė Vytė Nemunėlis, labai gražiai V. S. Stančikaitės iliustruota, trečioji laida, pasaka ir Lietuvoje turėjusi dideli pasisekimą. Knygos kaina \$3.00.

BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MENULĮ, parašė Danutė Bindokienė, 58 psl., kaina \$1.50

ŽALŲARAS, D. Čibo pasaka mažiesiems, teisybė didele, Ados Sutkuvienės iliustracijos, 21 puslapis, kaina \$1.50.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl. kaina \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80

GINTARĖLĖ, J. Narūnės iliustruota pasaka, 24 psl. kaina \$1. Ta pati anglų kalba, ..\$1.

KETURKOJIS UGNIAGYSYS, D. Bindokienės parašytas labai įdomus pasakojimas, gera dovana vaikams, bet ir seneliams su įdomumu ir malonumu skaitys. Kaina tik \$2.00.

MĖLYNĖ KARVELIAI, Aloyzo Barono, 69 psl. kaina \$1.50.

TRYŠ SAKALAI, Alf. Vambuto, 15 pasakų ir padavimų, 186 psl., kaina... \$2.

AUKSO ŽĄSIS, pasakaita 3 veiksmų komedija, parašė Birutė Pūkelėvičiūtė, 159 pusl., kaina \$2.

Už šį veikalą autorė 1961 metais gavo L. Bendruomenės jaunimo dramų konkurso pirmąją premiją, pagal ją Chicagoje yra susuktas filmas, kurio paveikslais pajuosėta ir ši knyga.

11 knygų už \$2

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Lietuvos socialdemokratų partijos programinės gairės, 32 psl., kaina 20 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiferio), 74 psl., kaina 25 c.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Kas yra socializacija (K. Kauskio), 51 psl., kaina 25 centai.

Materialistinės istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Socializmas ir religija (E. Vanderveldes), 24 psl., kaina 10 centų.

Ant rytojaus po socialės revoliucijos, (K. Kauskio), 111 psl., kaina 35 centai.

Tikra teisybė apie Sovietų Rusiją, (J. Janušio), 96 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.10, bet visos kartu parodamos už \$2.

DĖMESIUI!

PALENGVINKITE MŪSŲ DARBĄ

Kiek laiko ir pinigų sutauptume, jei mielieji prenumeratoriai nelauktų, kol juos paragina mokėti, o patys, be paraginimo, prieš atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiems kurie tokių raginimų nelaukia, ir tikime, kad ateityje prenumeratorai pasibaigiant vis mažiau bus tokių, kuriems reikės siųsti priminimus.

Keleivio adm-ja

Ką tik gavome:

Vysk. P. Bučio atsiminimai. II tomas, 282 psl., kaina \$3.50.

Paskutinis posėdis, Juozo Audono atsiminimai, 277 psl. kaina \$4.00.

Žydrinės dienos, Prano Naujokačio premijuotas romanas, 250 psl., kaina \$3.50.

Kritusieji už laisvę, parašė Vladas Ramojus, tai veikalas apie partizanines kovas Lietuvoje, 182 psl., kaina \$2.50.

Nardžio pulkas, Balės Vaivorykštės, kaina \$2.

Skaidrytė, Balės Vaivorykštės 5 scenos vaideliai, kaina \$2.

Jonukas keliauja, pasaka, pagal Kanapnickienę parašė Jonas Valaitis, kaina \$1.50.

Gedimino sapnas ir Neringa, eiliuotos pasakos ir legendos, parašė Jonas Valaitis, kaina \$2.25.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, parašė Konstantinas Račkauskas, 178 psl., kaina \$2.

ISIGYKITE SIAS

Poezijos knygos

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina \$2.50.

POEZIJA, Aistis, 420 psl., kaina \$6.00.

HENRIKO RADAUSKO RINKINIS, 237 psl., kaina \$5.00.

SERKŖNO SIDABRAS, M. Vaitkus, 86 psl., kaina \$1.50.

METŲ VINGIAI, Alf. Tyruolis, 176 psl. kaina \$3.

GELIŲ KALBĖJIMAS, Jonas Mekas, 32 psl., kaina \$1.00.

DERLIAUS VAINIKAS, J. Mikuckis, 359 psl., kaina \$2.50.

CHAPEL B., Algimantas Mackus, 64 psl., kaina \$3.

DAINOS APIE LAISVĘ, Alf. Giedraitis, 32 psl., kaina 75 centai.

SIELOS BALSAS, J. Smaltorius, 221 psl. kaina 75 c.

VYNUOGES IR KAKTUSAI, Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl. kaina \$2.00.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina... \$2.00

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradino eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrėsta, kaina... \$2.50

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščių premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,666.66 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausias romanas, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

N.L. dabar pradeda duoti pranešimus apie Montrealy ruošiamą Pasaulinę parodą ir joje Lietuvių Dieną.

Adresas:

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

Svarbios knygos

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus Atsiminimai ir mintys, 1-ji dalis 302 psl., kaina \$2.00 antroji dalis 336 psl. su abiejų dalių vardynu, kaina \$5.00 Perkant abi dalis kaina tik \$6.50

Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina \$2.00

Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisinys, 31 psl. 50 cent.

Cicagietės Ispūdžiai komunistų pavergtoje Lietuvoje 95 puslapiai, kaina \$1.00

Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00

Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kieti virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00

Dan Kun vičio Magiškuoju kilimu į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kėlionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykiiais. Kaina \$3.00

Keleivio prenumeratorata - gera dovana visokiomis progomis!

